



**Inatsisartut Ombudsmandiat  
2022-mi ukiumoortumik nalunaarut**

# Inatsisartut Ombudsmandiat

Noorlernut 53  
Postboks 1606  
3900 Nuuk  
Tlf. +299 32 78 10  
[www.ombudsmandi.gl](http://www.ombudsmandi.gl)

## Ukiumoortumik nalunaarummi:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Isumaginninnermik Suliassaqarfimmi pissaanermik atuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Meeqqat tapersersorneqarnissaannik Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 8. november 2017-imeersoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummik taaneqartarpoq.

Ukiumoortumik nalunaarut Ombudsmandip nittartagaani [www.ombudsmandi.gl](http://www.ombudsmandi.gl)-imi PDF-itut atuarneqarsinnaavoq.

330-nngorlugu naqiterneqarpoq

Ilusilersuisoq: iCICERO, grafisk produktion Nuuk

Naqiterivik: Johnsen Graphic Solutions A/S

Assit: Henrik Bach (saqqaa aamma quppernerit 6, 11, 37 aamma 77)

Monica Schnügger (quppernerit 3, 12, 24 aamma 60)

Anja Rindom Bøndergaard (quppernerit 38, 48, 52, 59, 64 aamma 66)

ISSN: 2245-1382

# INATSIARTUNUT

2022-mi ukiumoortumik nalunaarutiga Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 1 innersuussutigalugu matumuuna saqqummiuppara.

Nuuk, april 2023

*Vera Leth*  
Vera Leth



# IMAI

<b>1 UKIOQ QAANGIUTTOQ</b> .....	7
<b>2 ALLAASERISAT</b> .....	13
2.1 Angajoqqaat meeqqaminnik angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqar- simasunik najoqatiginnittarnerannut tunngasuni naammagittaalliornissa- mut periarfissaq .....	13
2.2 Isornartorsiuneq immini anguniagaangilaq/siunertaangilaq .....	17
2.3 Naartusut suliffeqarnermut tunngasuni pisinnaatitaaffii .....	19
<b>3 SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT</b> .....	25
3.1 Meeqqanik inissiisarnek angerlartitsisarnerlu pillugit sulianik misissuineq (2022-1) .....	25
3.2 Kommunip soraarnermi ajunngitsorsiat pillugit allagaatinik paasitinneqar- rumalluni qinnutigisap itigartinneqarnissaanik aalajangiinera isorisarialik (2022-2) .....	26
3.3 Allakkat oqartussaasunit nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimanis- saannik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allanneqarsimanissaanik piumasqaatit (2022-3) .....	27
3.4 Qeqqata Kommuniata meeqqap tapersersorneqarnissaa pillugu suliamik suliarinninnera akuerineqarsinnaangilaq (2022-4) .....	28
3.5 Kommuneqarfik Sermersuup sulianik suliarinnittumik peersitsinerani su- liami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq amigaatilik amigartumillu tunngavilersuineq (2022-5) .....	30
3.6 Kommuneqarfik Sermersuup kommunip qullersaqarfiani sulisut feriami akiliunneqarlutik angalaneranut aningaasartuutunik akiliisimanera (2022-6) .....	31
3.7 Sulisup isiminik suliaritinneranut aningaasartuutunik akiliisimanermik isornartorsiuneq (2022-7) .....	32
3.8 Sulianik ukiumoortumik siusinnerusukkut nalunaarutaasimasuni eqqar- torneqartunik malitseqartitsiviginnineq .....	32

<b>4</b>	<b>SULIAT ALLAT</b> .....	39
4.1	Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup akissarsianit unerartitsisoqarnissaa pillugu aalajangiineranik misissuiffiginninneq .....	39
4.2	Naammagittaalliornissamut periarfissaq atorpeqarsimangippat .....	40
4.3	Motorimut akitsuutit pillugit naammagittaalliut Ombudsmandip saaffiginninnerata kingornatigut suliareqqinneqalersoq .....	41
4.4	Pissutissaqanngitsumik soraarsitsineq pillugu naammagittaalliut .....	41
4.5	Innuttaasoq kommunip eqqartuussissuserisumik allaffigeqatiginnittarnerani allagaasimasunik paasitinneqarsinnaatitaasimangilaq .....	42
4.6	Aalajangiinerup qallunaatuata tunniunneqarumanginnera pillugu naammagittaalliut .....	44
4.7	Inatsisit atuuttut naleqqutissusiat pillugu naammagittaalliutit suliarineqarnissaanik itigartitsissutiginninneq .....	45
4.8	Piffissaq Qeqqata Kommuniata suliamik allagaatinik paasitinneqarumaluni qinnutigisamik suliarinninnerminut atugaa pillugu isornartorsiuneq... ..	46
<b>5</b>	<b>OMBUDSMANDI PILLUGU INATSIMMI § 11 TUNNGAVIGALUGU NALUNAARUTIGINNINNERIT</b> .....	49
<b>6</b>	<b>MISISSUINERIT</b> .....	53
<b>7</b>	<b>ANGALANERIT TIKERAARNERILLU</b> .....	61
<b>8</b>	<b>SULISUT</b> .....	65
<b>9</b>	<b>KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT</b> .....	67





## UKIOQ QAANGIUTTOQ

All. ombudsmand Vera Leth

### 2022 kingumut qiviarnissamut pissutissaqalersitsivoq

Ombudsmanditut 1. februar 1997-imi sulilerpunga. Ombudsmanditut Ombudsmandi pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit 31. juli 2023-mi soraarningussaanga. Ombudsmandiuneq ataqqinaataasimavoq. Atorfimmi tassani ukiut 26-t sinnerlugit sulisi-manera suliatigut ajornartorsiutinik soqutiginarporpassuarnik paasisassarpassuarnillu aqquasaagassaqartitsisimavoq.

Ukiut ingerlaneranni ajornartorsiutit annersaasa ilaat tassaasimavoq oqartussaasut, pingaartumillu kommunit, ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi pingaarnerusutigut malittarisassanik malinnitsinniarneqarnerat. Tamanna soorlu suliassat sularineqar-tarnerat pillugu inatsit allakkatigoortitsinissamik, tunngavilersuisarnissamik, inatsisi-nut tunngavigineqartunut innersuussisarnissamik naammagittaalliornissamullu periar-fissamik ilitersuisarnissamik piumasaqaateqarfiunermigut oqartussaasut suliani pi-neqartuni aalajangiinerini pingaarnerusutigut aalajangersaasuusooq eqqarsaatigalugu atuuppoq. Naammagittaalliuutit innuttaasunit 1997-imi tigusama ilarpassui oqartus-saasut pingaarnerusutigut malittarisassanik taakkuninnga malinninnginnerannut tunngasuupput. Tamanna 2022-mi ajoraluartumik suli atuutikulasorujussuuvoq.

Siorna ukiumoortumik nalunaarutinni oqaatigaara kommunit ingerlatsivii suliassaqar-fimminni tamarluinnangajanni ajornartorsiuteqartut.

Tamanna pissutigalugu suliniut 2021-mi aallartippara, tassanilu sulianik meeqqat angerlarsimaffimmik avataannut inissinneqartarnerinut meeqqallu inissinneqarsima-sut angerlartinneqartarnerinut tunngasunik kommunit sularinnittarnerat aallunneqar-niarluni. Suliniummi tassani paasisat 2022-mi majimi tamanut saqqummiuppakka.

Kommunit sulianik meeqqanut tunngasunik oqimaatsunik pingaaruteqartunillu sularin-ninnerminni ajornartorsiuteqarnerannik paasisara suliniutip taassuma uppersarpaa. Kommunit ilungersunartunik kukkussuteqartarput ilaatigullu paasisutissanik pissarsi-niarnertik meeqqanillu angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermut imaluunniit meeqqan-ik inissinneqarsimasunik angerlartitsinermut atatillugu inatsisikkut piumasaqaataa-sutut misissuinernik ingerlatsiniartarnertik ajornartorsiutigisarlugu.

Suliniutip ilaatigut takutippaa suliata affaanit amerlanerusut missaanni:

- Allakkatigut aalajangiisoqartarsimangitsoq. Tassani kommunit sularinnittarnerat eqqarsaatigalugu ernummateqarnera oqaati-gaara, tassami inissiisoqarnissaanik angerlartitsisoqarnissaanilluunniit aalajangi-neq angajoqqaatut oqartussaassusermik tiggummiqartumut meeqqamullu inissin-neqartumut ima sunniuteqartigimmat, taanna allakkatigut nalunaarutigisariaqarluni.

Allakkatigut aalajangiineq naammagittalliornissamut periarfissaq pillugu inatsisikkut aalajangersagaasumik ilitersuisussaataitaanermut aammattaaq ataneqarajut-tarpoq.

- Angerlartitsinnginnermi inissiiviusup inatsisikkut piumasaqaataasumik oqaaseqaa-taa pissarsiariniarneqartarsimangitsoq.  
Tamanna ajornartorsiutaasutut isigaara, tassami inissiiviusup inatsisikkut piuma-saqataasumik oqaaseqataa meeqqamut pitsaannerusussamik ataatsimullu isi-galugu atugarissaarnissaanik qulakkeerinneqataasuummat. Inissiiviusoq tassaavoq meeqqamut inissinneqarsimasumut pisullu ilarpassuini angajoqqaatut oqartussaas-susermik tigungmiaqartumut meeqqallu ilaqutaanut allanut ulluinnarni attaveqarfi-ginnittarsimasoq.
- Meeraq inissinneqartoq inissiinermut angerlartitsisoqarsimappalluunniit angerlar-titsinermut atatillugu inatsisikkut piumasaqaataasutut oqaloqatigineqartarsiman-ngitsoq.  
Tamanna ajornartorsiutaasutut isigaara, tassami pisuni ima amerlatigisuni meeraq oqaloqatigineqartarsimangimmat, oqaloqatigiinnerimmi taakku meeqqap isumma-minik allanit akornuserneqarani saqqummiussisinnaatitaanera qulakkeereqataaffi-gimmassuk. Meeqqap suliamik imminut tunngasumik kommuniq suliarinninnera pil-lugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarnera immikkut pingaaruteqarpoq.

Suliniummik aallarnisaaninni oqaatigaara kommunit sulianik suliarinninnerini ajornar-torsiutit taakkujuarnerusut qulaajarneqarnissaat ilimagigiga. Taamaassangatitsineq taanna ajoraluartumik eqquuppoq. Aamma oqaatigaara neriuutigigiga suliassaqarfimmi tassani killiffimmik saqqummiussinikkut qinikkatut aalajangiisartut eqqarsaatissinnis-saannut suliniutinillu nutaanik aallartitsissagunik taakkununga aallartitsinissaannut tunngavississinnaassallugit.

Nalunaarusiara nalunaarummi matumani immikkoortumi 3.1-imi eqqaaneqarpoq, nittar-takkannilu atuarneqarsinnaalluni.

Siorna nalunaarutinni oqaatigaara ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermik sulias-saqarfimmi ukiut ingerlaneranni annertunerusutigit pitsanngoriartitsisoqarsimangit-soq.

Tamanna allanngortinniarlugu suliniuteqaqataaniarlunga Danmarkimi iliuuserineqartu-nit isumassarsisinnearlunga oqartussaasunut ilitersuusiorniarlunga aalajangerpunga. Ilitersuutikkut tassuuna inatsisini malittarisassat sulianut attuumassuteqartut, ukiut ingerlanerini oqaaseqaatigisartakkakka inatsisilerinermilu atuakkaaasartut atuisunut paasiuminartumik eqikkarniarpakka. Oqartussaasunut ilitersuut taanna nittartakkan-ni tamanut saqqummiunneqassaaq.

Ulluinnarisanni sulianik aalajangersimasunik immikkut taasariaqartutut isigisannik



eqqaasaqassaguma taakku tassaasariaqarput kommunit sulianik siusinaartumik pensionisaqalerumalluni qinnuteqaatinut tunngasunik suliarinnittarneri. Suliassaqarfimmi tassani naammagittaalliuteqarsuit ukiut tamaasa tigusarpakka, matumani tunngavilersuisoqarsimannginnera pillugu naammagittaalliuit, allakkatigoortitsisimannginneq pillugu naammagittaalliuit aamma piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq sivilisugajuttoq pillugu naammagittaalliuit ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Naammagittaalliutillu tigusartakkakka allat tassaapput kommunip aalajangiineranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliareqqitassanngortitsilluni kommunimut utertitsinerata kingornatigut piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pillugu naammagittaalliuit. Tassani uanga paasisara unaavoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliamik suliareqqitassanngortitsilluni utertitsinerata kommunip siusinnerusukku aalajangiineranik atorunnaarsitsisuunera innuttaasullu taamaalilluni aalajangiivigineqarnissamik utaqqiinalersimanera kommunit naammattumik eqqumaffingnikkaat. Maluginiarajuttarpara kommunip aalajangiineranik Naammagittaalliuteqartarfiup suliareqqitassanngortitsilluni tunngavilersuutaa kommunip paasineq ajoraat. Ilaatigut paasiuminaatsittarpara Naammagittaalliuteqartarfik inatsimmi malittarisassat aalajangiinnermi atorneqartut pillugit naqqeeqqusiinnaralua-raangalluunniit imaluunniit aalajangiinnermik ersarissaaqqusiinnaralua-raangalluunniit kommunit sulianik suliarinneqqinnermik nutaamik piffissaajarnartorujussuarmillu soq aallartitseqqittarnersut. Tamatuma saniatigut paasisara unaavoq sulisuma siusinaartumik pensionisiat pillugit naammagittaalliutit paasissutissartalorsorneqarneranut ilaatillugu kommunimut saaffignikkaangamik kommunip sulianik suliarinnittuisa sulianik pineqartunik suliarinnittut nalornisorujussuusarnerat ataatsimut misigisaraat, sulusukkalu tamatigoruinnangajak nassuiaanneqartarlutik kommunit nukissanik/atugas-siissutunik/sulisunik amigaateqartut. Kisianni sulianik suliarinnittut taakkualuunniit pisor-tarisaasa kommunip suliamik suliarinninnermi iliuuserisimasai sulialluunniit killiffia pillugu nassuiaateqarnialeraangamik soq taama ajornartorsiorajutsiginersut tamatuma qulaajanngilaa. Suliani taakkunani innuttaasut naammagittaalliutaannik taamatut malugisaqartarama naammagittaalliornissamut pissutissaqarluartoq isumaqarpunga.

2012-imiilli Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsit aallaavigalugu Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuinerat isumaqatiginagu ingerlaavartumik nalunaarutigisarsimavara. Namminersorlutik Oqartussat oqartussaassutsimik ilusilersuinnermik paasinninnerat ukiut ingerlaneranni Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allanngorartorujussuarmik ilaannilu imminut assortuuttumik saqqummertarsimavoq. Uanga paasisara unaavoq Naalakkersuisut Siulittaasuata oqartussaassutsimik ilusilersuineq nalunaarutikkut 2022-meersukku oqartussaassutsimik ilusilersuinnermi nalornissutit ukiopassuarni atuussimasut peersimagai. Suliaq taanna nalunaarummi immikkoortumi 3.8-mi sukumiinnerusumik allaaserineqarpoq.

2022 aamma ukiuvoq kommuninik piginnaatitsinnermik marloriarlunga isummerfiginniffigisara, taakkulu immikkoortuni 3.6-imi 3.7-imilu eqqartorneqarput.

Tamakkorpasuit quppernerni tulluuttuni atuarsinnaavatit.

Atuarluarisi.



*Ombudsmandeqarfimmi sulisut Kommuni Qeqertalimmi ingerlatsivinni pisortanik sulisunillu ilinniartit-sineq majimi ingerlappaat.*



Ombudsmandeqarfimmit misissuirtortut augustimi Qasigianguanukarput, utoqqaat illuanni Qeersat Illuanni misissuirtorlutik.



## 2.1 Angajoqqaat meeqqaminnik angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqarsimasunik najoqatiginnittarnerannut tunngasuni naammagittaalliornissamut periarfissaq

*All. fuldmægtig Monica Schnügger*

Angajoqqaat aapparit naammagittaalliuutaat arlallit Ombudsmandip 2022-mi tiguai, angajoqqaammi aapparit taakkua meeqqaminnik angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqarsimasunik najoqatiginnittarnerat kommunip killilersuiffigisimammagu. Naammagittaalliuutit taakku Ombudsmandip ingerlateqqillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu nassiuppai, oqaatigalugulu paasinneqqaarneq unaasoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigungmiaqartup meeqqamik angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimasunik najoqatiginninnissaanik kommunip itigartitsinera, najoqatiginnittarneranik allanngortitsinera unitsitsineraluunniit suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinnermik oqartarnertut aalajangiinerusoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigaa Naammagittaalliuuteqartarfik sultanik najoqatigiittarnerup attaveqatigiinnerullu unitsinneqarneranut tunngasunik sularinninnissamut pisinnaatitaasoq.

Suliami pineqartumi angajoqqaat aapparit meeqqaminnik angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqarsimasunik najoqatiginninnissaminut attaveqarfiginninnissaminullu suli periarfissaqarput. Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik nalilivoq najoqatigiittarnerup unitsinneqarnera pineqanngitsoq, taamaallaali najoqatigiittarnermik angajoqqaat aapparit pisumi atugaat tunngavigalugit killilersuineq pineqartoq. Naammagittaalliuuteqartarfik killilersuinerup sularinissaanut pisinnaatitaanngilaq, killilersuineri aalajangersaaviginninnerlu meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi aamma meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi aalajangiinertut toqqaannartumik nassuarneqarsimangimmata.

Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigisaa tunngavigalugu Ombudsmandip paasinninera taamatuttaaq unaavoq kommunip inissiisup aamma angajoqqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartup najoqatigiittarnissaq pillugu isumaqatigiissutaannik aalajangersaaviginninneq killilersuinerluunniit inatsiseqartitsineq atuuttoq tunngavigalugu aalajangiinertut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigineqarsinnaasutut isigineqarsinnaagunangitsoq.

Ombudsmandilli tamatumunnga peqatigitillugu paasinninera aamma unaavoq najoqatiginnittarnermik aalajangersaaviginninneq killilersuinerlu pissutsitik pissutigalugit Naammagittaalliuuteqartarfiup pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaalersillugit ilusileneqartariaqaraluartut.

Taamaattumik angajoqqaat meeqqaminnik angerlarsimaffimmik avataannut inissineqarsimasunik najoqatiginninnissaminnut periarfissaannik aalajangersaaviginninnerup killilersuinerullu naammagittaalliutiginissaannut periarfissaqannginnerat inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinermi ajornartorsiutitut isigigini Ombudsmandip Inatsisartunut Naalackersuisunullu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 tunngavigalugu nalunaarutigaa.

Naalackersuisut Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatuma kingornatigut oqaatigaat Ombudsmandip isumaliutersuutai Naalackersuisut tusaatissatut tigu-gaat. Naalackersuisut aammattaaq oqaatigaat meeqqap angerlarsimaffimmi avataanut inissineqarsimasup angajoqqaaminut attaveqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarnera periarfissaqarneralu pingaartuusut kiisalu tamanna inatsisiliornikkut ikorfartorneqar-toq. Taamaattumik meeqqat angerlarsimaffimmik avataannut inissineqarpata najoqatiginninnissamut pisinnaatitaaffeqarnerat inatsisiliornikkut qanoq iliorluni pitsaaner-umik ilalerneqarsinnaanersoq misissuiffigalugu Naalackersuisut aallartisarniarput.



### **Suut inatsisikkut aalajangersarneqarpat?**

Angajoqqaat meeqqanik angerlarsimaffimmik avataannut inissinneqarsimasunik najoqatiginnittarnerannik (pulaartarnerannik attaveqarfiginnittarnerannillu) aalajangersaaviginnineq pillugu malittarisassat meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsisikkut aamma meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarutikkut aalajangersarneqarput.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 30, imm. 5, nr. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq angajoqqaat meeqqaminnut inissinneqarsimasunut pulaartarnerat attaveqarfiginnittarnerallu pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 46-kkut aammattaq aalajangersarneqarpoq meeqqanut angerlarsimaffimmik avataannut inissinneqarsimasunut iliuusissanut pilersaarut suliarineqartassasoq. Aalajangersarneqarpoq iliuusissanut pilersaarut taanna meeqqap nammineq angajoqqaaminut qaniginerpaasatulluunniit isumassortiminut attaveqartarnissaata taakkunanngaluunniit attaveqarfigineqartarnissaata qanoq iliorluni qulakkeerneqarnissaata allaaserineqarneranik imaqassasoq, taamatut attaveqatigiittarneq meeqqamut pitsaanerpaasussamut akornutaangippat.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 5, imm. 2-kkut ilaatigut aalajangersarneqarpoq iliuusissanut pilersaarut meeqqap angajoqqaaminik najoqatiginnittarnera pillugu *aalajangersakkanik* imaqassasoq. Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 14-ikkut aalajangersarneqarpoq meeraq inunnut aalajangersimasunut, matumani angajoqqaatut oqartussaassusermik tiggummiqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, attaveqartassanngitsoq kommunalbestyrelsi *aalajangiisinnaasoq*.

Taamaallilluni meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsisikkut aamma meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarutikkut aalajangersarneqarpoq meeqqamik angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimasumik najoqatiginnittarnermik attaveqarfiginninnermillu unitsitsineq tassaasoq aalajangiineq. Meeqqalli inissinneqarsimanerata nalaani pulaartarneq meeqqamullu attaveqartarneq pillugu malittarisassat – matumani malittarisassanik taakkuninnga aalajangersaaneq killilersuinerlu ilanngullugit eqqarsaatigalugit – aalajangiinertut toqqartumik nassuiarneqarsimangillat.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi aamma meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi aalajangersagaqarpoq kommunalbestyrelsip tulleriinneri malillugit inatsit aamma nalunaarut tunngavigalugit aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfirmut naammagittaalliutiqarsinnaasut.

### Aalajangiineq suua?

Aalajangiinermik oqarnermi suup pineqarnera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 2 pillugu oqaaseqaatini ilaatigut nassuiarneqarpoq. Tassannga erserpoq “aalajangiiffigineqarsimasunik” oqarnermi eqqarsaatigineqarpoq suliassanik inatsisinut tunngasunik, tassa imaappoq oqaaseqaatissanik, suliaqarneq, pisumi pineqartumi suup inatsiseqartitsinikkut atuuttuunera atuuttuusussaaneraluunniit taakkunuuna aalajangeriarlugu”.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi oqartarnertut aalajangiinerup makku pineqarnerat nalinginnaasumik ilisarnaatigissavai:

- pisortani oqartussaasumit oqaaseqaataanini
- pisortat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangerneqarnini (inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerup, soorlu isumaqatigiisutip (aftale), paarlattuanik,
- suup inatsiseqartitsinikkut atuuttuuneranik atuuttussaaneraniillunniit illua'tungaannaanit aalajangiinerunini aamma
- tiguisissanut oqartussaasup avataaniittunut sammititaanini (oqartussaasumut namminermt tunngatitaasup paarlattuanik)

Ingerlatsinermi aalajangiinerup aalajangiinermik (*afgørelse*), aalajangernermik (*beslutning*) imaluunniit aalajangiinermik (*kendelse*) il.il. taaneqarnera taaguummilluunniit taassuma imarisaanik takutitsisumik, soorlu akuersisummik (*tilladelse*), akuersisummik (*bevilling*), immikkut akuersisummik (*dispensation*), akiliisitsiniarnermik (*opkrævning*), inerteqqummik (*forbud*) imaluunniit peqqusisummik (*påbud*) taaneqarnera apeqqutaanngilaq.

Folketingip Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarutaani 2020-37 aamma Ugeskrift for Retsvæsen 2019.1616 H innersuussutigineqarput.

## 2.2 Isornartorsiuneq immi anguniagaangilaq/siunertaangilaq

*All. fuldmægtig Maliina L. Hansen*

Oqartussaasut inuilluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqqutillugu iliuuseqarnerisut imaluunniit suliassaminik ingerlatsinermi allatut iliorlutik kukkussuteqarnerisut sumiginnaanernulluunniit pisuussuteqarnerisut misissussallugu Ombudsmandip suliassaraa. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi tamatumunnga atatillugu isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqarsinnaalluni kiisalu suliaq pillugu paasinninnermik saqqummiussinnaalluni. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandilli iliuuseqarnermik iliuuseqannginnernillu sunilluunniit tamatumunnga periarfissaqalerniartoq isornartorsiuisarnissani kissaatigingilaa. Tassa imaappoq Ombudsmandip pisuni arlalinni isornartorsiunissamut taarsiullugu oqartussaasumik ilitsersuineq toqqartaraa, imaassinnaavoq oqartussaasup kukkussuteqarnissaa sioqqunniarsaralugu.

Ombudsmandip suliame 2022-meersumi ukioq manna ukiumoortumik nalunaarummi ilanngunneqanngitsumi periaaseq allaanerulaartoq toqqarpaa.

### **Suliaq sumut tunngasuaa?**

Suliame tusagassiortoq Danmarkimittoq Kalaallit Nunaanni oqartussaasumi suliame allagaatinik arlalinnik paasitinneqarumalluni qinnuteqarsimasoq pineqarpoq.

Oqartussaasup oqaatigaa suliame allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisaa akuseraarusukkini. Oqartussaasulli suliame allagaatit paasisaqarfigiumaneqartut pissutsit tunngaviumik pingaarutillit pissutigalugit oqartussaasup najugaqarfigisaanut nammineq ornigulluni aallertoqarpat aatsaat tunniukkumavai, naak tusagassiortup suliame allagaatit allakkatigut allakkerisarfikkoortitatigut e-mailikkulluunniit nassiunneqarnissaa qinnutigisimagaluaa.

Oqartussaasup Ombudsmandimut oqaatigaa tamanna aalajangersimasumik periaaseqarnermi piumasaqaataasoq, oqartussaasup suliame allagaatimik paasitinneqarumallutik qinnuteqartunut tamanut piumasaqaatigisartagaa.

### **Ombudsmandip suliaq qanoq iliorluni naammassivaa?**

Ombudsmandip oqartussaasooq suliame tassani ilitsersorpaa paasitinneqarsinnaati-taaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 1-ikkut aalajangersarneqartoq qinnutigineqartoq akuseraarneqarsinnaanersoq oqartussaasup piaarnerpaamik aalajangiiffigissagaa, aalajangissallugulu allagaatit qinnuteqartumut paasissutissiissutigineqarnerat alla-

gaatit taakkua allaqqinnerinik assilinerinilluunniit tunniussinikkut pissanersoq. Inatsit pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq allagaatit paasissutissiissutigineqartut nammineq ornigulluni aaneqassasut piumasaqaat allagaatit innuttaasumut taassuma kisaatigisaatut tunniunneqartarnissaannik aallaavimmik saneqqutsinerusoq. Taamaattumik aallaavik taanna pisuni taamaallaat immikkorluinnaq ittuni, imaanngitsoq nalinginnaasumik periaatsit, saneqqunneqarsinnaavoq.

Oqartussaasup tamatuma kingornatigut oqaatigaa allagaatit tusagassiortumut e-mailikkut allakkatigulluunniit allakkerisarfikkoortitatigut nassiunniarini.

Taamaattumik Ombudsmandip suliamik suliarinninnini tamatuma kingornatigut unitsippaa.

## 2.3 Naartusut suliffeqarnermut tunngasuni pisinnaatitaaffii

*All. fuldmægtig Anja Rindom Bøndergaard*

Allaaserisaq manna suliffeqarnermut tunngasuni naartunermut atatillugu pisinnaatitaaffiit nalinginnaasut pillugit takussutissiisuvoq. Meeravissiartaarnermut meeqqamilluunniit ilaqutariit paarsassaannik tigusaqarnermut atatillugu pisinnaatitaaffiit allaaserisami matumani pineqanngillat. Pisinnaatitaaffiit suut meeqqap ataataanut, anaanaaqataasumut allatigulluunniit inunnik allanik isumassuisoqarpat isumassuisunut taakkununga atuunnerat allaaserisami matumani aamma annikitsuinnarmik isummerfigineqarpoq. Suiaaqatigiit aappariittut inuusut pisinnaatitaaffii matumani sukumiinerusumik allaaserineqanngillat.

Suliassaqarfimmi tassani inatsiseqartitsineq atuuttoq Ombudsmandip allaaserinnilluni siusinnerusukkut sammisimangilaa. Aammalumi naammagittaalliuit taamaattut Ombudsmandimut apuutikulanerpaat ilaginngilaat, suliampi taamaattut sulisut kattuffiit eqqartuussissuserisunilluunniit suliarineqarajunnerusarmata.

Taamaakkaluartoq innuttaasut ilarpassui inuunerup ingerlanerani malittarisassani naartunermut, sulingiffeqarnermut, erninermut meeqqamilluunniit tigusinermut atatillugu ullormusianut naligiissitaanermullu tunngasunik aalajangersaaviginninnermi pineqartunut ilaalertartussaapput. Taamaattumik taanna suliassaqarfiuvoq kikkorparujussuarut annertoorujussuartigut sunniuteqartoq.

### **Naartunermi pisinnaatitaaffiit pillugit malittarisassat**

Naartunermut atatillugu pisinnaatitaaffiit eqqarsaatigalugit inatsisit marluk suliamut aallaavittut attuumassuteqarput. Siulleq tassaavoq naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulingiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 19. november 2020-meersoq (matuma kingornatigut sulingiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmik taaneqartartussaq). Oqaatigineqarpoq sulingiffeqarnermi, naartunermi, erninermi erninermullu atatillugu sulingiffeqarnermi atugassarititaasut pitsaanerulersineqarnerisigut ilaqutariit meerartallit atugaannik pitsaanerulersitsinerup qulakkeerneqarnissaa inatsisip taassuma siunertarigaa.

Inatsisit aappaat tassaavoq angutit arnallu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 29. november 2013-imeersoq (matuma kingornatigut naligiissitaaneq pillugu inatsimmik taaneqartartussaq). Inatsit pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq angutit arnallu sutigut tamatigut naligiissinneqarnerannik siuarsaaniarneq arnallu asigiinngitsitsivigineqarnerinik tamanik atorunnaarsitsiniarneq inatsisip taassuma siunertarigaa.

### **Sulisut naartusut eqqarsaatigalugit immikkut mianerisassat**

Arnat naartusut pissutsit naartunerup nalaani peqqissutsimik ulorianartorsiortitsisinnaasut atuuffiini sulisut sulinngiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmi § 6-ikkut illersorneqarput. Arnap sulisitsisua aalajangersakkakkut tassuuna taamaalilluni peqquneqarpoq suliffeqarfik naartusumut naleqquttunngorlugu aaqqissuutissagaa. Tamanna ajornarpat naartusup suliaqarfimmuut naleqquttumut allamut nuunnissaa sulisitsisup neqeroorutigissavaa. Tamanna aamma ajornarpat naartusooq sulinngitsoorsinnaatitaavoq.

§ 6, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq naartusooq pisuni marlunni sulinngitsoorsinnaatitaasoq:

- 1) Nakorsaq naliliippat arnap sulinera arnap peqqissusianut naartumulluunniit ulorianartorsiortitsisinnaasoq.
- 2) Arnap suliaminik ingerlatsisinnaanera aalajangersakkanit pisortanit aalajangersarneqarsimasunit ajornarsisinneqarpat.

Arnap sulisitsisuata suliaqarfik naleqquttoq alla neqeroorutigisinnaappagu aalajangersagaq taanna atorineqassanngilaq, taamaalillunilu arnaq suliffimmi pissutsit pissutigalugit sulinngitsoorsinnaatitaassanani.

§ 6, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq arnap naartunermini suliaqarfimmik naleqquttumik allamik neqeroorfigineqartup neqeroorutigineqartoq makku pineqarpata tigujumangissinnaagaa:

- 1) Nalinginnaasumik suliarisartagaaniit allaanerujussuarmik suliaqarnissaq pineqarpat,
- 2) nalinginnaasumik suliarisartagaaniit allatut qaffasissusilimmik suliaqarnissaq pineqarpat,
- 3) nuuttariaqarnermik imaluunniit suliffimmuut suliffimmiillu sivisuumik assartorneqartariaqalerneramik malitseqartumik suliffigisaq taarserneqarpat,
- 4) ullup sapaatip akunnerataluunniit qanoq ilinerani suliaqartussaaneq annertuumik allannguuteqarpat imaluunniit
- 5) sapaatip akunneranut arnap nalinginnaasumik suliffigisartagaa annertuumik allanngortinneqarpat.

Taamaalilluni arnap naartusup suliamik allamik neqeroorfigineqartup suliamik pissutsinik qulaani taaneqartutut ittunik atugassaqarfiusumik neqeroorfigineqartup suliamik taassuminnga tigusinissani pisussaaffiginnigilaa.

### **Sulinngiffeqartarneq naartunerlu pillugit malittarisassat nalinginnaasut**

Sulinngiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmi § 3-kkut aalajangersarneqarpoq arnaq naartunini pissutigalugu sulinngiffeqarsinnaatitaasoq erniviusussatut naatsorsuutigineqartoq sapaatit akunnerinik sisamanik sioqqullugu. Arnaq erninermut atatilugu erninerki kingornatigit sapaatit akunnerini 15-ini sulinngiffeqarsinnaatitaavoq. Tamanna § 3, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq. Arnaq marlulippat amerlanerusulippalluunniit sulinngiffeqarneq sapaatit akunnerinit 15-iniit sapaatit akunnerinut 19-inut sivitsorneqassaaq.



Angajoqqaatut sulingiffeqarsinnaatitaaneq sulingiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmi § 12-ikkut aalajangersarneqarpoq. Tassuuna aalajangersarneqarpoq angajoqqaajusut meeqqap erniunerata kingunitsiannguatigut sapaatit akunnerisa 15-it siulliit iluanni katillugit sapaatit akunneri 21-t tikillugit angajoqqaatut sulingiffeqarsinnaatitaasut. Marlulissanut amerlanerusulianulluunniit angajoqqaat erninerup kingunitsiannguanut atatillugu sapaatit akunnerisa 19-it siulliit iluanni katillugit sapaatit akunneri 25-t tikillugit angajoqqaatut sulingiffeqarsinnaatitaapput.

Angajoqqaat taamaallaat ataasiakkaarlutik angajoqqaatut sulingiffeqarsinnaatitaanermik atuisinnaatitaapput.

Sulingiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmi § 13-ikkut aalajangersarneqarpoq angajoqqaatut sulingiffeqarnermi sapaatit akunneri sisamat kingullit – sulisitsisoq isumaqatigiissuteqarfigalugu – eqaatsumik aaqqissuunneqarsinnaasut. Taamaalilluni angajoqqaap angajoqqaatut sulingiffeqarnissani sapaatit akunneri sisamat tikillugit kinguartissinnaavaa, sulingiffeqarnerli taanna meeraq tallimanik ukioqalertinnagu atoreersimassallugu. Ataqatigiissumik sapaatip akunnerannit ataatsimit sivikinnerusumik sulingiffeqarneq ingerlanneqarsinnaanngilaq.

### **Naartuneq pissutigalugu napparsimalluni sivisuumik sulinginneq**

Sulingiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmi § 5-ikkut aalajangersarneqarpoq arnap naartusup suliinnarnerata arnamut naartumulluunniit peqqissutsikkut kingunerluuteqarsinnaanera ilimagisariaqartoq nakorsaq naliliippat arnaq naartusoq sulingiffeqarsinnaatitaanerup nalinginnaasup atuutilinginnerani sulingitsoorsinnaatitaavoq.

Sulingitsoorsinnaatitaassagaanni iluaalliuutaasut naartunermeersuunissaat sulinerullu ingerlaqqinnerata arnap naartulluunniit peqqissusianut ulorianartorsiortitsisunissaa piumasaqaatigineqartoq aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatini erseqqinnerusumik allaaserineqarpoq. Taamalillutik naartunermut atatillugu iluaalliuutit nalinginnaanerusut peqqissutsimik ulorianartorsiortitsisuunngikkunik sulingitsoorsinnaatitsisinnaasussaannngillat. Tamatuminnga naliliisoqassappat nakorsap suliatiqut, amerlanertigut nakorsap uppenarsaasiussaasut sulisitsisumut tunniunneqartussatut ilusilimmik, naliliinissaa piumasaqaataavoq.

### **Naartusut ernisullu soraarsitsisarneq eqqarsaatigalugu immikkut illersugaanerat**

Arnap naartunini ernivissatut naatsorsuutigineqartoq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik 13-inik sioqqullugu sulisitsisuminut nalunaarutigissallugu illua'tungaani pissaaffigaa. Arnap sulingiffeqarnini qaqugu aallartissallugu naatsorsuutiginerini sulisitsisuminut tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigissussaavaa. Tamanna sulingiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmi § 20, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Arnap qaqugu sulileqqinnissani naatsorsuutigigini erninermi kingornatigut kingusinnerpaamik sapaatit akunnerisa 12-it qaangiunneranni nalunaarutigissallugu pissaaffigaa. Tamanna sulingiffeqartarneq naartunerlu pillugit inatsimmi § 20, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq.

Tamama saniatigut arnaq naartusoq erninermulluunniit atatillugu sulinggiffeqartooq naartunini naggataatigullu erninermut atatillugu sulinggiffeqarnini pissutigalugit soraarsinneqarnissaminut inatsisikkut illersugaavoq. Tamanna naligiissitaaneq pillugu inatsimmi § 11-kkut aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit erserpoq inerteqqut ass. naartunermut erninermullu atatillugu sulinggiffeqarnermut tunngasunut tamanut atuuttoq. Tassa ilaatigut imaappooq naartuneeq pissutigalugu napparsimmavimmi misissortittarnerit nassatarisaannik sulinggitsoortarneq pissutigalugu soraarsitsineq naligiissitaanermik tunngaveqarnermik unioqqutitsinerusussaasoq, naligiissitaanerlu pillugu inatsimmi § 11-mi inerteqqummi pineqartunut ilaatinneqartussaalluni.

### **Naartuneeq pissutigalugu soraarsitsisoqarpat**

#### *Uppernarsaasiisussaaneq*

Sulisooq naartunermik sulisitsisuminut nalunaaruteqareerluni erninermulluunniit atatillugu sulinggiffeqarluni soraarsitaappat uppernarsaasiisussaaneq “killormoortoq” atuutissaq. Tamanna naligiissitaaneq pillugu inatsimmi § 24-kkut aalajangersarneqarpoq. Tassa imaappooq soraarsitsinerup pissutsinik naartunermut attuumassuteqanngitsunik pissuteqarnera sulisitsisup uppernarsartussaagaa.

Uppernarsaasiisussaaneq “killormoortoq” – imaluunniit uppernarsaanissamut sakkortusisamik piunasaqaat – taanna Europami eqqartuussiviit periaasianneersuuvoq. Tassani soraarsitsinerup naartunermik aamma/imaluunniit erninermut atatillugu sulinggiffeqarnermik pissuteqarnerata uppernarsarniarnera sulisumut ajornakusoortarsimavoq. Taamaattumik akissarsiortup tamatuminnga qaqugukkut uppernarsaasimanissaanik piunasaqaat eqqartuussivinnit allanngortinneqarsimavoq aqqiivigineqarlunilu. Tassani ilimagisaq pillugu malittarisassaq imaattoq massakkut aalajangersarneqarpoq, tassalu naartusumik imaluunniit erninermut atatillugu sulinggiffeqartumik soraarsitsineq naartunermik erninermulluunniit atatillugu sulinggiffeqarnermik tamatigut tunngavilersorneqartartoq. Ilimagisaq pillugu malittarisassami tassani angutit arnap ernineranut atatillugu sulinggiffeqarnertik pissutigalugu soraarsinneqartut pineqartunut aamma ilaatinneqarput.

Eqqartuussiviit periaasiat Kalaallit Nunaanni naligiissitaaneq pillugu inatsimmi § 24-kkut inatsimmi aalajangersagaalerpoq. Eqqartuussiviit periaasianni pineqarpoq soraarsitsinerup naartunermik erninermulluunniit atatillugu sulinggiffeqarnermik tunngavilersorneqannginneranik uppernarsaasiisussaaneq sulisitsisumittooq, pissutsinili sulinermut tunngasuni allani atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineri malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit soraarsitsinermik nassataqarsinnaasoq.

Pisoqarsinnaasarpormi sulisumik soraarsitsinissamut pissutissaqarfiusunik, inuk naartunersoq apeqqutaatinnagu. Sulisooq naartusoq soorlu aningaasanik karsimit tillisimappat tamanna inatsimmik unioqqutitsinani soraarsitsinermut peersitsinermulluunniit tunngavissinnaavoq. Suliffimmi nalinginnaasumik sipaarniuteqarneq pineqarpat sulisup naartusup soraarsinneqarnera inatsimmik unioqqutitsinani pisinnaavoq. Sulisulli naartusup soraarsinneqarnissaanik sulisitsisup sooq toqqaasimaneranut tunngaviler-

suut pillugu piumasaqaatit annertoorujussuupput.

Soraarsitsinermut atatillugu siusinnerusukkut uparuaasimanerit mianersoqqusisimamerillu sulisitsisup pingaartillugit isiginiarsinnaavai. Taamaaliortoqassappalli taakku tunngaviutinneqarsinnaassagunik naartunerup sulisitsisumut nalunaarutigineqannginnerani pisimassapput.

#### *Taarsiissuteqartarneq*

Naligiissitaaneq pillugu inatsimmi § 19-ikkut aalajangersarneqarpoq akissarsiortoq naligiissitaaneq pillugu inatsimmi § 11 unioqqutillugu soraarsinneqarpat sulisitsisoq taarsiissuteqartussaasoq. Ima pisoqarsinnaavoq akissarsiortoq naartunini imaluunniit erninermut atatillugu sulinggiffeqarnini imaluunniit sulinggiffeqarumalluni piumasaqaamik saqqummiussisimanini pissutigalugu soraarsitaasoq. Taamatut pisoqarpat sulisitsisup sulisoq soraarsinneqartoq taarsiivigisussaavaa. Taarsiissutit sumi atorfeqartitaaneq suliamilu pissutsit allat aallaavigalugit naatsorsorneqartussaapput.

#### **Naggasiut**

Piffissaq ernilernerup ernereernerullu nalaa inatsisini assigiinngitsuni pitsaasumik aalajangersaavigineqarsimavoq. Inatsiseqartitsinikkut inissisimaneq ersarippoq, inatsisilerinerlu eqqarsaatigalugu erseqqarluttoqarpiarani. Akissarsiortut amerlanersaat isumaqatigiissutit sulinggiffeqartarnermut erninermullu tunngasut pillugit immikkut aalajangersaaviginnittut tunngavigalugit aammattaaq atorfeqartitaapput. Taamaakka-luartoq tamanna suliassa qarfiuvoq paasiuminaassinnaasoq, tasanilu aningaasaqarnikkut suliffeqarnikkullu toqqissisimannginneq pilersinnaasarluni. Tamanna aaqqiagiinngissutigineqarpat illua'tungeriit aaqqiiniarsinnaasut qaninnerpaat tassaajuaannartussaapput akissarsiortoq nammineq (imaassinnaavoq kattuffik ilaasortaaffini peqatigalugu) sulisitsisorlu. Ombudsmandip paasinninnera unaavoq suliarpassuit taakkunanngarpiaq nalinginnaasumik naammassillugit suliarineqartartut.



## SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT

Ombudsmandip suliat suliarisimasani arllallit ukiut tamaasa tamanut saqqummiuttarpai. Suliat ukiumi nalunaarusiuunneqartumi tamanut saqqummiunneqartut tulluittuni eqqartorneqarput, taakkulu tamarmiutillugit suliani pineqartut kikkussusii ilisarnarunnaarsillugit Ombudsmandip nittartagaani [www.ombudsmandi.gl](http://www.ombudsmandi.gl)-imi atuarneqarsinnaapput.

### 3.1 Meeqqanik inissiisarneq angerlartitsisarnerlu pillugit sulianik misissuineq (2022-1)

Kommunit meeqqanik inissiisarneq angerlartitsisarnerlu pillugit suliaataannik misissuineq Ombudsmandip 2021-mi aallartippaa.

Misissuineq taanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15, imm. 2 tunngavigalugu aallartinneqarpoq, tassuunalu aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi oqartussaasut sulianik suliarinninneri pillugit ataatsimut misissuiffiginninnermik ingerlatsisinnaasoq.

Ombudsmandip Kommuni Kujalleq aamma Qeqqata Kommunია kommunitut misissuiner-mik ingerlatsivigineqartussatut toqqarpai. Ombudsmandip taakkunani pissutsit arllallit misissugassatut toqqarpai. Soorlu aalajangiinerit allakkatigut nalunaarutigineqarsim-anersut, oqaaseqaatit inatsit tunngavigalugu pissarsiariniarneqartussat pissarsiariniar-neqarsimansut aamma meeqqanik inatsit tunngavigalugu piumasaqaataasutut oqa-loqatiginnittoqarsimansoq.

Ombudsmandip kommunit sulianik meeqqanut tunngasunik ilungersunartunik pingaar-uteqartunillu suliarinninnermini ajornartorsiuteqarajuttarnerannik ilimaginninnera mi-sissuinerup taassuma uppersarpaa. Ombudsmandip paasisaa aamma unaavoq kom-munit suli ilungersunartunik kukkussuteqartartut, kommunimmi paasisutissanik pis-sarsiniarnermini misissuineruunilluunniit meeqqap angerlarsimaffimmi avataanut inis-sinneqarneranut aamma meeqqap inissinneqarsimasup angerlartinneqarneranut atatil-lugu piumasaqaataasunik ingerlatsiniarnermini ajornartorsiuteqarajuttartut.

Ombudsmandip misissuineq tunngavigalugu paasinninnera unaavoq kommunit aalaja-ngiinerminnik suliami illua'tungiusunut allakkatigut nalunaarutininik suliarinnittannginne-rat annertooujussuusoq. Misissuinerup ilaatigut takutippaa sulianit inissiiner-mut tunngasunit 15-init misissorneqartunit suliani arfineq marlunni allakkatigut aalajangiinerit amigaataasut, sulianillu angerlartitsiner-nut tunngasunit 15-init suliani arfineq pingasu-ni allakkatigut aalajangiinerit amigaataasut.

Ombudsmandi eqikkaalluni taamatuttaaq inernilivoq kommunit meeqqanik angerlarsi-maffimmik avataannut inissinneqarsimasunik angerlartitsiner-mut atatil-lugu inissiiviu-

sup oqaaseqaataanik pissarsianiנגippallaartut. Taamaalilluni sulianit angerlartitsinernut tunngasunit 15-init misissorneqartunit suliani arfineq pingasuni inissiiviusup oqaaseqaataanik pissarsiniartoqarsimangilaq.

Ombudsmandi inerniliilluni aammattaq eqikkaavoq kommunit meeqqanik inatsisikkut pisussaaffiliussaasutut oqaloqatiginnittanngippallaartut. Tamanna suliani inissiinernut tunngasuni aamma angerlartitsinernut tunngasuni atuuppoq. Taamaalilluni sulianit inissiinermut tunngasunit qulingiluanit misissorneqartunit suliani pingasuni meeqqap oqaloqatigineqarnera amigaataavoq sulianillu angerlartitsinernut tunngasunit 15-init misissorneqartunit suliani arfineq marlunni meeqqap oqaloqatigineqarnera amigaataalluni.

Ombudsmandip sulianik meeqqat inissinneqartarnerinut angerlartinneqartarnerinullu tunngasunik misissuineq nalunaarusiakkut naammassillugu suliarineqartutut isigaa.

(Nalunaarusiaq 5. maj 2022-meersoq, j.nr. 2021-901-0001 aamma 2021-901-0002)

### 3.2 Kommuni soraarnermi ajunngitsorsiat pillugit allagaatinik paasitineqarumalluni qinnutigisap itigartineqar-nissaanik aalajangiinera isorisarialik (2022-2)

Tusagassiortup aningaasat Kommuneqarfik Sermersuumi pisortaanagerusimasumut taasuma kommunimi atorffiminit soraarneranut atatillugu tunniunneqartut pillugit allagaatinik paasitineqarumalluni kommunimut 28. juli 2021-mi qinnutigaa.

Tusagassiortup allagaatinik paasitineqarumalluni qinnutigisaa taanna kommunip 3. august 2021-mi itigartippaa.

Kommuni itigartitsinera tusagassiortup Ombudsmandimut 18. august 2021-mi naam-magittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommuni allagaatinik paasitineqarumalluni qinnutigisamik 28. juli 2021-meersumik paasitineqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 3, § 12, imm. 1, nr. 1 imaluunniit § 13, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugit itigartitsissutiginnis-sinnaanngitsoq.

Ombudsmandi taamatuttaaq isumaqarpoq kommunip aalajangiinermut 3. august 2021-meersumut tunngavilersuutaa amigaateqartoq, tassami

- kommunip aalajangersagaq aalajangiinermut tunngavigisani erseqqissumik inner-suussutigisimangimmagu,
- kommunip soraarnermi ajunngitsorsiasat pillugit paasissutissaq paasissutissatut misikkarissutut/isertuussassatut sooq isiginerini nassuiarsimangimmagu aamma



- aalajangiineq kommunip isumaliutersuutigisimasarpiaanik takutitsisuunngimmat, kommunimmi Ombudsmandimut oqaaseqaatimini arlalinni pissutsit allat tusagas-siortumut aalajangiinermi eqqaaneqarsimangitsut oqaatigimmagit.

Ombudsmandip oqaatigaa kommunip tusagassiortumut aalajangiinera ataatsimut isigalugu isorisarialiusoq.

Taamaattumik suliaq kommunip suliareqqissagaa Ombudsmandip inassutigaa.

Kommunip e-mailikkut 18. maj 2022-meersukkut oqaatigaa oqaaseqaat kommunip tusaatissatut tigugaa.

Suliap suliarineqarnera Ombudsmandip tamatuma kingornatigut unitsippaa.

(Oqaaseqaat 17. maj 2022-meersoq, tak. j.nr. 2022-302-0001)

### 3.3 Allakkat oqartussaasunit nassiunneqartut assammik atsiorneqarsimanissaannik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani allanneqarsimanissaanik piumasaqaatit (2022-3)

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup (matuma kingornatigut Naalakkersuisoqarfimmik taaneqartartussap) suliani aalajangiiffiusuni allagaasa nassiunneqartut atsiorneqartarnerini suliamillu suliarinnittup atiata allanneqartarnerani Naalakkersuisoqarfiup periaasia Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigaa.

Ombudsmandip inatsiseqartitsineramik paasinninnini pillugu oqaaseqaatigigallakkani Naalakkersuisoqarfimmik aallarniutitut nassiuppaa. Naalakkersuisoqarfiup allakkanik nassiunneqartunik atsiuisarnermini periaatsini tamanna tunngavigalugu nassuiarpaa. Allakkat atsiorneqartannginnerat allakkanillu suliarinnittup atiata allanneqartannginnera Naalakkersuisoqarfiup periaaserisimavaa.

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa Ombudsmandip inatsiseqartitsineramik paasinninnera tusaatissatut tigugini, allakkallu nassiunneqartut assammik atsiorneqartarnissaat suliamillu suliarinnittup atiata allanneqartarnissaa piffissami aggersumi isumaginarini.

Ombudsmandip oqaatigaa oqartussaasut suliani aalajangiiffigineqartuni allakkanik nassiussineranni allakkat assammik atsiorneqarsimanissaannik suliamillu suliarinnittup atiata allanneqarsimanissaanik piumasaqaat atuuttoq.

Allakkanik nassiunneqartunik oqarnermi suliani aalajangiiffigineqartuni allagaatit assigiingitsut tamarmik eqqarsaatigineqarput, matumani nukingisaarutitut allakkat, allak-

kat tiguneqarnerat uppersarlugu allakkat, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat il.il. eqqarsaatigalugit.

Atsionermik oqarnermi soorlu eqqarsaatigineqarput assammik atsioneq, atsioneq naqitsimmut nuutaq atsionerluunniit qarasaasiamut nuutaq.

Assammik atsiorsimanissamik suliamillu suliarinnittup atiata allakkani taaneqarsimnissaanik piumasaqaat atuuppoq, allakkat pappialanngorlugit allakkerisarfikkut qarasaasiakkulluunniit nassiunneqarnerat apeqqutaatinnagu.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq piumasaqaatit taakku inatsiseqartitsinermi ileqqoq inatsisitut kimeqarluni atuuttoq tunngavigalugu inatsiseqartitsinerup atuuttup ilagigai. Tassa imaappoq piumasaqaatit aatsaat saneqqunneqarsinnaasut taamaalior-nissamut tunngavissaq inatsimmi aalajangersarneqarsimappat.

Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq Naalackersuisoqarfiup manna tikillugu periaasia inatsiseqartitsinermit atuuttumut naapertuuttuunngitsoq.

Naalackersuisoqarfiup periaasia Ombudsmandip ajuusaarnartutut isigaa.

(Oqaaseqaat 6. september 2022-meersoq, j.nr. 2022-905-0001)

### 3.4 Qeqqata Kommuniata meeqqap tapersersorneqarnissaa pillugu suliamik suliarinninnera akuerineqarsinnaanngilaq (2022-4)

Qeqqata Kommuniata (matuma kingornatigut kommunimik taaneqartartussap) piffissami 8. november 2017-imit 14. maj 2020-mut ingerlasumi meeraq pillugu nalunaarutiginninnerit katillugit arfineq pingasut tiguai. Meeraq taanna 2017-imi qulingiluanik ukioqarpoq.

Kommunip piffissami tassani meeqqap anaanaa arlalippassuariarluni ataatsimeeqatigisarsimavaa oqaloqatigisarsimallugulu, anaanaasullu meeqqani pillugu ikioqqulluni kommuni arlaleriarluni qinnuigisarsimallugu.

Anaanaasup kommuni tamatuma saniatigut meeqqaminut tapersersortitut ikiortitut atorfinitsinneqarumalluni allakkatigut 26. januar 2021-mi qinnuigisimavaa.

Kommunip suliami iliuuseqannginnera ilitersuinnginneralu anaanaasup Ombudsmandimut 5. februar 2021-mi naammagittaalliutigaa.

Suliamik misissuineq Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu aallartippaa.

Anaanaasoq meeqqaminut tapersersortitut ikiortitut atorfinitsinneqassasoq kommuni 30. marts 2021-mi aalajangiivoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip nalunaarutiginninnermik arfineq pingasunik taakkuninnga tigusaqarnermini nalunaarutiginninnerit isumaginninnikkut misissuiner-mik aallartitsinissamut pissutissaqalersitsinersut aalajangiinissani sumiginnarsima-gaa. Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq kommunip meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 19 kommunit nalunaarutiginninnermik tigusiner-minni iliuseqartussaataitaanerannut tunngasoq eqqortissimangikkaa. Tamanna Om-budsmandip akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isigaa.

Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq kommunip anaanaasumik ataatsimeeqate-qartarnerpassuarmini oqaloqateqartarnerpassuarminilu anaanaasumik ilitersuisus-saatitaanini eqqortissimangikkaa. Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq kommunip suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 pisor-tani oqartussaasut ilitersuisussaataitaanerannut tunngasoq eqqortissimangikkaa. Ta-manna Ombudsmandip akueriuminaatsorujussuurtut isigaa.

Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip nalunaarutiginninnermik siullermik ti-gusaqarneranit anaanaasup tapersersortitut ikiortitut atorfinitsinneqarumalluni qin-nuteqaateqarnerata tungaanut suliamik sularinninnera naammaginngilluinnartuusi-masoq, anguniagaqannginnermit ilatsiinnarnermillu sunnigaasimasoq, kiisalu kommu-ni meeqqamut tapersersuiniutinik aallartitsisoqarnissaanik piffissami pissutissaqan-ngitsumik siviluallaami aalajangiinaasaarsimasoq. Ombudsmandip tamanna tunngavi-galugu oqaatigaa meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 21, imm. 1-p taper-sersuiner-mi suliniutinut tunngasup eqqortinnissaa kommunip sumiginnarsimagaa. Ta-manna Ombudsmandip akuerineqarsinnaanngitsutut isigaa.

Ombudsmandip ataatsimut isiginnilluni naliliinera unaavoq kommunip suliamik sularin-ninnera akuerineqarsinnaanngitsaq.

Oqaaseqaammut ilaannakortumik malitseqartitsiviginninneq Ombudsmandip 14. de-cember 2022-mi tiguaa.

Ombudsmandip suliamik sularinninneq ukiup nalunaarusiunneqartup naanerani suli-naammassingilaa.

(Oqaaseqaat 27. oktober 2022-meersoq, j.nr. 2021-149-0002)

### 3.5 Kommuneqarfik Sermersuup sulianik suliarinnittumik peersitsinerani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq amigaatilik amigartumillu tunngavilersuineq (2022-5)

Meeqqanik Ilaqutariinillu Ingerlatsivimmi sulianik suliarinnittup e-mailikkut allakkanik kinguaassiuutitut tunngasunik imalinnik inuusuttumut angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup kingornatigut malitseqartitsivimmi najugaqartumut nassiussisarsimanera Kommuneqarfik Sermersuup (matuma kingornatigut kommunimik taaneqartartussap) 30. august 2021-mi paasivaa.

Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat sulianik suliarinnittumut 31. august 2021-mi nassiuppai, oqaatigalugulu kommunip pineqartoq kommunimi atorfanit peersissamaaraa.

Kommunip sulianik suliarinnittoq 9. september 2021-mi peersippaa.

Kommunip peersitsisoqarnissaanik aalajangiinera sulianik suliarinnittup Ombudsmandimut 12. januar 2022-mi naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip suliamik misissuineq tamanna tunngavigalugu aallarnisarpaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai 31. august 2021-meersut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi aamma annertusisamik tusarniaasussaataitanermi inatsisikkut aalajangersagaangitsumi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut piumasaqaatinik eqqortitsisuunngitsut. Kommunip pisut peersitsissamaarnermut aalajangiisuusut naammattumik erseqqissarsimanngilai. Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq amigaateqartoq. Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanera ajuusaarnartuusooq.

Ombudsmandi aammattaq isumaqarpoq kommunip peersitsisoqarnissaanik aalajangiinera 9. september 2021-meersooq amigartumik tunngavilersugaasoq, aalajangiinermi suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaataitanermi annertusisami piumasaqaataasunik eqqortitsisuunngimmat. Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq kommunip aalajangiinermut tunngavilersuutaa ajuusaarnarlunnartuusooq.

Ombudsmandili naliliivoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik nassataqanngitsoq, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera sulianik suliarinnittup pisunik paasisaqarsinnaaneranut aalajangiinermilu tunngavigineqartumut sunniuteqarsinnaaneranut aalajangiisuusumik pingaaruteqanngimmat.

Ombudsmandip suliaq tamanna tunngavigalugu naammassillugu sularaa, suliamilu anertunerusumik iliuseqaqqinnani.

(Oqaaseqaat 6. december 2022-meersoq, j.nr. 2022-324-0001)

### 3.6 Kommuneqarfik Sermersuup kommunip qullersaqarfiani sulisut feriami akiliunneqarlutik angalanerinit aningaasartuutini akiliisimanera (2022-6)

Ombudsmandip naammagittaalliutitut suliamik sularinninnerminut atatillugu suliame allagaatit arlallit tiguai, taakkunangalu ersepoq Kommuneqarfik Sermersuup qullersaqarfimmini sulisut taassumalu inoqutaasa feriami akiliunneqarlutik angalanerinit aningaasartuutini akiliisimasoq.

Ombudsmandi aalajangerpoq kommunip qullersaqarfimmini sulisut taakkualu inoqutaasa, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimangitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik angalanerinit aningaasartuutini akiliisimanerani nammi-neerluni misissuiffiginneq Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15, imm. 1 tunngavigalugu aallartinniarlugu.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip qullersaqarfimmini sulisut taakkualu inoqutaasa, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimangitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik angalanerinit aningaasartuutini akiliisimanera inatsisikkut tunngavissaqarani akiliinerusoq, taamaallunilu kommunip aningaasat sulisut taakkua iluaqutissarsisinnerarnerinit inatsisikkut tunngavissaqarani atorsimagai.

Tamanna Ombudsmandip isorisarialerujussuurtut isigaa.

Ombudsmandip suliame sularinninnerani kommunip oqaatigaa kommunip qullersaqarfiani sulisut inoqutaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimangitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalatinneqartarnerinit inatsisikkut tunngavissaqanngitsosq takuneqarsinnaasoq. Taamaattumik sulisut feriami akiliunneqarlutik isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit taamatut angalasinnaatitaanngitsut feriami akiliunneqarlutik angalatinneqartarnerini atorunnaarsitsiortorreq kommunip 2022-mi oktoberip naanerani aallartisarsimavaa.

Ombudsmandip kommuni qinnuigaa oqaaseqaatini kommunip qanoq iliuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.

(Oqaaseqaat 15. december 2022-meersoq, j.nr. 2022-907-0003)

### 3.7 Sulisup isiminik suliaritinneranut aningaasartuutunik akiliisimanermik isornartorsiuneq (2022-7)

Kommuneqarfik Sermersuup sulisumi isimigut suliaritinneranut aningaasartuutit akilersimagai tusagassiuutini 30. marts 2022-mi allaaserineqarpoq.

Ombudsmandi 31. marts 2022-mi aalajangerpoq pisoq pillugu nammineerluni misissuifiginninnermik aallartitsiniarluni.

Ombudsmandi isumaqarpoq sulisumik kommunit piginnaatinneqarneranni inatsisikkut tunngavissaqarani pissutissaqanngitsumik iluaqutissarsisitsisimasoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip sulisumi isimigut suliaritinneranut aningaasartuutunik akiliisimane aningaasartuuteqarnertut kommunip pisortani sulisitsisutut inissisimanani kommuninilluunniit piginnaatitsineq tunngavigalugu pisussaaffigisaatut isigineqarsinnaanngitsoq.

Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup sulisumi isimigut suliaritinneranut aningaasartuutunik akiliisimane aningaasanik inatsisikkut tunngavissaqarani atuinerusoq.

Ombudsmandip naliliinera aammattaq unaavoq kommunimi sulisup sulisorisatut pingaaruteqartutut qitiusumik inissisimane apeqqutaanngitsoq.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq kommunip sulisumi isimigut suliaritinneranut aningaasartuutunik akiliisimane isorisariaqartuusoq.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnini tamanna tunngavigalugu naammassivaa, anner-tunerumillu iliuseqaqqinnani.

(Oqaaseqaat 16. december 2022-meersoq, j.nr. 2022-907-0002)

### 3.8 Sulianik ukiumoortumik siusinnerusukkut nalunaarutaa-simasuni eqqartorneqartunik malitseqartitsiviginninneq

**2019-5** Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuanni oqartussaassut-simik ilusilersuineramik paasinninnerat Ombudsmandip Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26. 18. november 2010-meersoq aallaavigalugu isumaqatiginagu 2012-imiilli arlaleriarluni oqaatigisarsimavaa.

Namminersorlutik Oqartussat oqartussaassutsimik ilusilersuineramik paasinninnerat ukiut ingerlaneranni Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allanngo-

rartorujussuarmik ilaannilu imminut assortuuttumik nipilimmik saqqummertarsimavoq. Namminersorlutik Oqartussat nalunaarummi nr. 18-imi, 9. november 2017-imeersumi § 3, imm. 1-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut ilaatigut aalajangersarpaat Naalakkersuisut allaffeqarfimmi ingerlatsivimmit immikkoortutut aaqqissugaasumit ikiuuffigineqassasut.

Ombudsmandip paasinneqqaarnera unaavoq “ingerlatsivimmik immikkoortutut aaqqissugaasumik” oqarnerata manna nassatarigaa, tassalu Naalakkersuisoqarfik Aqutsisoqarfiillu taassuma ataaniittut oqartussaasutut taannaasutut ataasiusutullu isigisariaqartut. Ajornartorsiummik taassuminnga qulaajaaneq pingaartuuvoq, tassami naammagittaalliutit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaasut aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasoq qullerpaaq suliami aalajangeereersimatinnagu Ombudsmandip suliarisinnaanngimmagit. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 13-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Taamaattumik Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup aalajangiinera pillugu naammagittaalliut Ombudsmandip 2019-imi tigugamiuk Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik aperaa Aqutsisoqarfik eqqarsaatigalugu oqartussaasutut qulliuernerusutut imminut isiginersoq, taamaalilluni Aqutsisoqarfiup aalajangiinera pillugu naammagittaalliut Naalakkersuisoqarfiup suliarisinnaaniassammagu. Tamanna Naalakkersuisoqarfiup uppernarsarpaa, naammagittaalliullu Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfimmut suliarisassanngortillugu tamatuma kingornatigut ingerlateqqillugu nassiuppaa.

Ombudsmandili isumaqarpoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup oqaatigisaa Ombudsmandip ingerlatsiviup immikkoortutut aaqqissugaasup atuutilersinergarneranik paasinneqqaarneranut naapertuuttuunngitsoq. Taamaalilluni Ombudsmandip paasinninnera unaavoq oqartussaasup aalajangiinerisa qulliuernerusutut oqartussaasoqarpat tassunga naammagittaalliutigineqarsinnaanerannut periarfissaqarnersoq oqartussaasunut, Ombudsmandimut innuttaasunullu nalileruminaatsusuoq.

Taamaattumik qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsip ilusilersugaanera erseqqinnerulersinneqassasoq Ombudsmandip Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut siunnersuutigaa.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata Inatsisartunut akissuteqaataata assilineri Ombudsmandip 2020-mi ukiakkut tiguaa, tassanilu Naalakkersuisut Inatsisartunut oqaatigaat paasinninnertik unaasoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat sulisoqarnermi akisussaaffiat pisinnaatitaanerallu pillugit kaajallaasitap allanngortitap kiisalu Naalakkersuisut suliassaqarfinnillu agguataarineq pillugit kaajallaasitap aalajangersarneqarnerisigut Namminersorlutik Oqartussani naammagittaalliornissamut periarfissat qanoq ittuunerat nalorninarunnaartoq.

Ombudsmandip tamatuma kingunitsiannguatigut Inatsisinut Ataatsimiititaliamut allakkani Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia isumaqatiginagu oqaatigaa.



Ombudsmandip oqaatigaa kaajallaasitat taakku marluk naammagittaalliornissamut periarfissat qulaajangikkaat. Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut allakkami assilinerat Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut ilisimatitsissutitut nassiuppaa.

Ombudsmandip Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit suli tusagaqar-simanani Inatsisinut Ataatsimiititaliamik 2021-mi ukiumoortumik ataatsimeeqateqar-nermini oqaatigaa. Ombudsmandip tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa Naalakker-suisut Siulittaasuata Namminersorlutik Oqartussani oqartussaassutsimik ilusilersui-neq kaajallaasitanik nutaanik 2021-mi aprilimi augustimilu aalajangersaanikkut allan-gortissimagaa, Namminersorlutik Oqartussani oqartussaassutsimik ilusilersuinerup kaajallaasitakkullu taamatut aalajangersaanerup erseqqarluttuunerannik Ombudsman-dip uteqqiattumik uparuaasarnera tamatumunnga peqatigitillugu isummerfiginagu.

Oqartussaassutsimik ilusilersuineq Inatsisinut Ataatsimiititaliap Naalakkersuisullu Siulittaasuata isumasioqatigiinneranni oqaluuserineqarsimanerani Naalakkersui-sut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata Ombudsmandi Inatsisinut Ataatsimiititalia-mut allakkat assilinerani nassillugu 2022-mi augustimi ilisimatippaa. Tamatuma ki-ngornatigut Naalakkersuisut suleriaasiat pillugu nalunaarummik nutaamik aalajanger-saasoqarsimavoq. Nalunaarummi nutaami tassani aalajangersarneqarpoq Naalakker-suisut immikkut tamarmik allaffissornikkut sulisuminnit ikiorneqartut, taakkulu naalak-kersuisoqarfimmi imaluunniit naalakkersuisoqarfimmi aaqqissugaasumik suliaqartartut.

Ombudsmandip paasisaa unaavoq Naalakkersuisut Siulittaasuata oqartussaassutsimik ilusilersuineq nalunaarutikkut nutaakkut tassuuna qulaajarsimagaa taamalu oqartus-saassutsimik ilusilersuineq pillugu ukiorpassuarni nalornissutaasimasut peersimagai.

Massakkut aallaavik tassaavoq Naalakkersuisoqarfiup oqartussaasumini alliunerusuni aalajangiinerit suliarisinnaagai.

**2021-4** Ombudsmandi suliameq tassani eqikkaalluni inerniliivoq Naalakkersuisoqarfik qaleralinniarsinnaanermut akuersisummik qinnuteqaammik qinnuteqaateqartup sumi najugaqarnera innersuussutigalugu itigartitsinissaminut inatsisikkut tunngavissaqan-gitsoq. Qinnuteqaat tiguneqartoq taanna Naalakkersuisoqarfiup suliareqqissagaa aqutsiveqarfimmilu pineqartumi umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut qin-nuteqaatit piffissami 1. november 2019-imit 1. januar 2021-mut tiguneqarsimasut ta-maasa Naalakkersuisoqarfiup suliareqqissagai Ombudsmandip oqaaseqaammi inas-sutigaa.

Piffissami tassani qinnuteqaatit katillugit tallimat tigusimallugit qinnuteqaatillu tamar-mik massakkut suliareqqinneqarsimasut Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandimut 14. februar 2022-mi paasissutissiissutigaa. Naalakkersuisoqarfiup suliani qinnuteqaatinut tunngasuni nutaamik aalajangiinerit tamatumunnga peqatigitillugu nassiuppai.

Nutaamik aalajangiinerni taakkunani piffissami qinnuteqaateqarfiusup nalaani inatsise-

qartitsineq atuuttoq innersuussutigineqartoq Ombudsmandip maluginiarpaa. Pisarineqarsinnaasut annertussusiat pisaqarsinnaassuseqarnerlu itigartitsinermut tunngavilersuutitut taaneqarput.

Nutaamik aalajangiinerit taakku imarisamikku annertunerusutigut assigiipput, taamaattumillu tunngavigisaq taannaasoq tunngavigalugu suliarineqarsimasutut illutik.

Ombudsmandilli oqaatigaa aalajangiinerit nutaat taakku Ombudsmandip oqaaseqaamini immikkoortuni 3.5.1-imi aamma 5.4-mi tunngavilersuisarneq inatsimmilu malittarisassanut innersuussisarneq pillugu oqaatigisai tamakkiisumik isiginiarnagit pimasasut. Taamaalilluni aalajangiinerit pisassiissutit pillugit nalunaarummi § 8, imm. 1 imaluunniit imm. 2 tunngavigalugu pisimanersut suliani ataasiakkaani takuneqarsinnaanngilaq. Qinnuteqaateqartoq ukiup siuliani akuersisummik peqarsimanersoq aalajangiinernit aammattaq takuneqarsinnaanngilaq.

Ombudsmandip oqaatigaa aalajangiineq aalajangersakkami paragraffimut, immikkoortumut normoqarsimappallu normumut atorneqartumut innersuusummik eqqoqqis-saartumik imaqartussaasoq.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa tunngavigalugu Ombudsmandip oqaatigaa suliamik malersueqqinneq angusaqarfiunaviangitsutut ittoq. Suliamik suliarinninneq Ombudsmandip tamatuma kingornatigut naammassivaa.

**2021-6** Meeqqamut tapersersortitut ikiortilliisoqarnissaanik qinnuteqaat pillugu suliami tassani Ombudsmandi eqikkaalluni ilaatigut inerniliivoq piffissaq Qeqqata Kommuniata suliamik suliarinninnerminut atugaa isorisariaqarlunnartuusoq.

Piffissap kommunimi suliamik suliarinninnermut atorneqartup taama siviutigineranut pingaartumik pissutsit kommunimi suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermut tunngasut pissutaasut kommunip paasissutissiissutigaa.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq suliani tassunga assingusuni siunissami suliarineqarumaartartussani piffissap taama siviutigisup atorneqartarnissaa kommunip qanoq iliorluni pinngitsoortissinnaaneraa kommunip isumaliutersuutigisariaqaraa. Ombudsmandi taamatuttaaq isumaqarpoq sulisut suliap aalajangersimasup suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqaratik naliliigaangata kommunip siunissami qanoq iliuuseqartarnissani pillugu nammineq ilumini tunaartarisassanik aalajangersaanissani isumaliutersuutigisariaqaraa.

Kommuni Ombudsmandip oqaaseqaataata qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa nalunaarutigeqqullugu Ombudsmandip kommuni qinnuigaa.

Kommuni e-mailitigut 16. marts 2022-meersukkut aamma 20. april 2022-meersukkut ilaatigut akivoq meeqqanut tapersersortitut ikiortimik qinnuteqaatit tamarmik immikkoortortaqrifiit pisortaannit akisussaaffigineqalissasut, taakkualu pisortaqtigiit su-

leqatigalugit qinnuteqaatit akuersissutillu tamaasa pillugit takussutissiaq suliarisassa-  
gaat, taannalu immikkoortortaqarfinni pisortat ataatsimiinneranni misissorneqartas-  
sasoq.

Kommunip taamatuttaaq oqaatigaa sulianik suliarinneriaaseq nutaaq atorneqalerpat  
suliat suliarineqanngitsut eqqarsaatigalugit pisortaqtigiit nakkutilliinerat pitsanngor-  
sarniarini.

Kiisalu kommunip oqaatigaa sulisut siunissami suliat suliarineqarnerini peqataasin-  
naassuseqanngikkaangata atugassatut kommunip nammineq ilumini tunaartarisassaa-  
nik suleriaatsinik erseqqissunik imaqtartunik suliarinnittariaqarneranik Ombudsmandip  
isumaliutersuutai isumaqatigigini.

Ombudsmandip suliamik suliarinnineq kommunip akissutaa tunngavigalugu unitsippaa.







Ombudsmandip suliat arlalissuit Ombudsmandip nittartagaatigut saqqummiunneqanngitsut ukiut tamaasa suliarisarpai. Suliat Ombudsmandip 2022-mi suliarisimasai tamanut saqqummiunneqanngitsut arlallit immikkoortumi matumani eqqartorneqarput.

## 4.1 Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akissarsianit unerartitsisoqarnissaa pillugu aalajangiineranik misissuiffiginnineq

Oqartussaasup sulianik suliarinninneranik nammineerluni ataatsimut misissuiffiginninnerit Ombudsmandip ingerlassinnaavai. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup suliami akissarsianit unerartitsinernut tunngasumi periaasianik misissuiffiginnineq Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu 2021-mi aallartippaa.

Ombudsmandi siusinnerusukkut naammagittaalliuutaasimasoq tunngavigalugu taamaaliorpoq, naammagittaalliuullu taanna Ombudsmandip taamani Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 12, imm. 3 pissutigalugu suliarisinnaasimanngilaa, tassuunami aalajangersarneqarmat naammagittaalliuut pisup pineranik ukioq ataaseq qaangiutsinnagu tunniunneqarsimassasoq.

Suliat tallimat Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akissarsianit unerartitsisoqarnissaanik aalajangiivigisimasai Ombudsmandip misissorpai. Ombudsmandip Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik suliat tiguneqartut tunngavigalugit qinnuigaa Aqutsisoqarfiup akissarsianit unerartitsisarneq pillugu sulianik ataatsimut suliarinnittarnerani ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq pillugu apeqqutit immikkut toqqakkat isummerfigeqqullugit, matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq, tunngavilersuisarneq naammagittaalliornissamullu periarfissamik ilitsersuisarneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup Ombudsmandi ilaatigut paasitippaa akissarsianit unerartitsisoqaraangat oqartussaasup aalajangiinera pineqartartoq.

Ombudsmandi Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akissutaa sulianillu tallimanik taak-kuningga misissuinini tunngavigalugu aalajangerpoq annertunerusumik iliuseqaqqin-niarani, suliamillu suliarinninnini unitsillugu.

(J.nr. 2020-909-0004)

## 4.2 Naammagittaalliornissamut periarfissaq atorneqarsimangippat

Naammagittaalliummik Ombudsmandimut tunniussinnginnermi oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaqarpat taanna atorneqareersimassaaq, oqartussaasullu qulliunerusup taassuma naammagittaalliuut inaarlugu suliarereersimassallugu. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 13-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi pillugu inatsit piareersarlugu suliani oqaatigineqarpoq aalajangersagaq taanna tunngaviusumik isummamut matumunnga takussutissaasoq, tassalu ingerlat-siviup innuttaasullu aaqqiagiinngissutaat Ombudsmandip nakkutilliisutut avataaneer-sutut suliami akuliutsinneqannginnerani suliami illua'tungeriinnit aaqqinniarneqaaqqaar-tariaqartut.

Sulianik qulliunerusutut oqartussaasup isummerfigissallugit periarfissaqarfigisiman-gisaanik Ombudsmandip aalajangersimasumik periaaseqarnermini suliarinnittan-ginnera tamatuma nassataraa. Tassa imaappoq Ombudsmandip suliaq - misissuiner-mik aallartitsinermut taarsiullugu - oqartussaasumut qulliunerusumut suliarisassan-gortillugu ingerlateqqillugu nassiuttaraa.

Sulisup Kalaallit Nunaanni Biskoppeqarfimmi atorfirmmit soraarsinneqarsimanera pil-lugu naammagittaalliuut Ombudsmandip 2022-mi tiguaa. Naammagittaalliummi ilaati-gut oqaatigineqarpoq inatsit Biskoppeqarfiup unioqutissimagaa, taamatuttaarlu naammagittaallioortup oqaatigalugu Biskoppeqarfik suliamik soraarsitsinermut tunnga-sumik suliarinninnermini kukkussuteqarsimallunilu sumiginnaasimasoq. Naammagit-taallioortup aammattaq oqaatigaa soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiineq suliamut at-tuumassuteqanngitsut tunngavigalugit aalajangiinerusooq, tassanilu inummik malersui-neq pineqartoq.

Soraarsitsinissamik aalajangiinnermit erserpoq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut oqartussaasutut qulliu-nerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq.

Naammagittaallioortup naammagittaalliornissamut periarfissaq taanna atorsimangi-laa.

Taamaattumik naammagittaalliuut Ombudsmandip Ilinniartitaanermut, Kultureqarner-mut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nassiuppaq, Naalak-kersuisoqarfillu qinnuigalugu saaffiginnissut suliareqqullugu.

Ombudsmandi suliami tamatuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqqainngilaq.

(J.nr. 2022-323-0002)



### 4.3 Motorimut akitsuutit pillugit naammagittaalliut Ombudsmandip saaffiginninnerata kingornatigut suliareqqinneqalersoq

Innuttaasup biilia kukkusumik oqimaassusilerlugu ukiut arfineq pingasut missaanni nalunaarsugaasarsimavoq, taamaattumillu innuttaasoq oqimaassutsimut akitsuutininik akiliivallaartarsimalluni. Taamaattumik motorimut akitsuutinut akiliivallaarutit utertillugit tunniunneqarnissaat innuttaasup Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmut qinnuteqatigaa.

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup oqimaassutsimut ukiuni kingullerni sisamani qaammatinilu pingasuni akitsuutinut akiliivallaarutit amerlaqataat utertillugit tunniuppai, akileraruserinermillu ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 2. november 2006-imeersumi § 51 akitsuutininik angissusiliinermut nalinginnaasumut piffis-saliussanut tunngasoq innersuusutigalugu.

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup ukiuni arfineq pingasuni tamani motorimut akitsuutinut akiliivallaarutininik utertitsilluni tunniussisimanginnera innuttaasup Ombudsmandimut tamanna tunngavigalugu naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandip Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu tamatuma kingornatigut qinnuigaa. Innuttaasumut aalajangiinerup amigartumik tunngavilersugaanera kiisalu aalajangiinerup Skatterådimit naammagittaalliutigineqarnissaanut periarfissaq pillugu ilitersuummik imaqannginnera Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup ajuusaarutigaa. Innuttaasoq aalajangiinermik nutaamik tigusaqarumaartoq Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup tamanna tunngavigalugu paasisutissiis-sutigaa.

Suliaq Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup suliareqqilermagu naammagittaalliutip suliarineqarnissaa Ombudsmandip itigartitsissutigaa, suliamilu annertunerusumik iliuuseqaqinnani.

(J.nr. 2021-613-0002)

### 4.4 Pissutissaqanngitsumik soraarsitsineq pillugu naammagittaalliut

Innuttaasoq Ombudsmandimut naammagittaalliorpoq, isumaqaramimi pissutissaqanngitsumik soraarsitaasimalluni. Innuttaasoq pisortani oqartussaasumi atorfeqartitaasimavoq, suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut atatillugu oqartussaasumi tassani immikkoortortaarfimmut allamut nuunnissaanik neqeroorfigineqarsimallu-

ni. Atorfinni taakkunani marlunni suliassat allaaserineqarnerat kiisalu akissarsiat atorfeqartitaanermilu atugassarititaasut assigiipput. Oqartussaasup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut atatillugu oqaatigaa innuttaasoq allamut nuutsitsinermik akuerinnikkumannikkuni soraarsitaassasoq.

Allamut nuunnissamik neqeroorut innuttaasup itigartippaa tamatumalu kingornatigut soraarsitaalluni.

Oqartussaasup missingiussilluni naliliineranik misiliisannginneq Ombudsmandip aalajangersimasumik periaaseraa. Taamaattumik innuttaasumik nuutsitsiniarnermut tungavilersuut Ombudsmandip isummerfigisinnaangilaa, taamaattumillu soraarsitsinermut tungasoq aamma suliarisinnaanagu.

Oqartussaasup immikkoortortaqaqfimmumt allamut suliassat allaaserineqarnerat kiisalu akissarsiat atorfeqartitaanermilu atugassarititaasut assigiiffiannut nuutsitsinissamik neqeroorutaa eqqarsaatigalugu Ombudsmandip naliliinera unaavoq innuttaasup atorfeqartitaasutut atukkamini taamatut nuutsitsineq akuerisariaqaraa/naammagiinnartariaqaraa, innuttaasummi atorfinitsinneqarneranut uppernarsaammit erseremat pineqartoq immikkoortortaqaqfimmumt aalajangersimasumut "inissinneqarallartoq", innuttaasullu atorfiata allaaserineqarnera kiisalu akissarsiai atorfeqartitaanerinilu atugassarisai allannguuteqanngimmata.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnini tamatuma kingornatigut unitsippaa, suliामी misissuiffigeqqinneratigut oqartussaasumik annertunerusutigut isornartorsiuisinnaanini ilimanangitsoq isumaqarami.

(J.nr. 2022-323-0003)

## 4.5 Innuttaasoq kommuniq eqqartuussissuserisumik allafigeqatiginnittarnerani allagaasimasunik paasitneqarsinnaatitaasimangilaq

Innuttaasup suliami aalajangiiffigineqartumi aalajangiiffigineqartussamiluunniit illua'tungiusup suliami paasisutissanik paasitinneqarnissani qinnuteqaatigisinnaavaa. Tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 9, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Suliami allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanerup qanoq annertutiginis-saa suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut aammattaq aalajangersarneqarpoq, taamatuttaarlu paasisutissat allagaatillu aalajangersimasut ilaatinnginneqartarnerat pillugu malittarisassat aalajangersarneqarsimallutik.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 14, imm. 1, nr. 3-kkut aalajangersarneqarpoq suliami allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanermi oqartussaasup suliami

eqqartuussivimmi suliarineqartumi suliarluunniit eqqartuussivimmut suliassangortinneqartariaqarnersoq isumaliutersuuteqarnermi atugassatut sulianik ilisimasalimmik allaffigeqatiginnittarsimanerani allagaasimasut pineqartunut ilaatinneqanngitsut. Pisortat – suliame illua'tungiusup taamaalorsinnaanerata pissuseqataanik – suliap eqqartuussivikkut suliarineqarnissaa sioqqullugu sulialluunniit eqqartuussivimmi suliarineqarnerani, allat tamatuma imarisaanik paasisaqarnissamut periarfissaqarfiginngisaanik, isumaliutersuutitut tapersersuutitut sulianik ilisimasaqartumit pisariaqarneratut ilitsersortinniarsinnaatitaanerannik qulakkeerinninniarnaq aalajangersakkap taassuma siunertaraa.

Aalajangersagaq taanna inatsisilerineri apeqquutit nalornissutigineqartut pillugit allaffigeqatigiinnermi allagaasimasut allagaatinik paasisutissiineri ilaatinneqannginnissaannut periarfissiivoq, allaffigeqatigiinnermi allagaasimasut suliame eqqartuussivikkut suliarineqartumi suliarluunniit eqqartuussivikkut suliassangortittariaqarnersoq isumaliutersuuteqarnermi atugassatut suliarineqarsimappata. Taamaalilluni allagaatip suliame allagaatinik paasisutissiineri ilaatinneqannginnissaannut periarfissaq allagaatip pineqartup sumut atatillugu atorineqarneranik tunngaveqarpoq.

*“suliame eqqartuussivikkut suliarineqartumi suliarluunniit eqqartuussivikkut suliassangortinneqartariaqarnersoq isumaliutersuuteqarnermi atugassatut”*-mik oqarneq atituumik paasineqassaaq. Taamaalilluni aalajangersagaq taanna atuuttarpoq, naak eqqartuussivikkut suliassangortitsisoqartariaqarnera ilimanaateqanngingajattoq oqartaqarsinnaagaluarpalluunniit. Tamatuma saniatigut ilimagineqarpoq aamma sulianik ilisimasalinnut inatsisilerineri apeqquutit nalornissutaasut pillugit allaffigeqatigiittarnermi allagaasimasut allagaatinik paasisutissiineri ilaatinneqanngissinnaasussaasut. Tamannali apeqquutit allat suliame pineqartumut atatillugu suliassangortinneqarsinnaaneritut toqqartumik ataneqarneri ilimanaateqartutut isigineqarsinnaanngitsut eqqarsaatigalugit atuutiguanngilaq.

Taamaalilluni eqqartuussivikkut misilliisitsisoqarnissaanik periarfissap qanoq ilimanaateqartiginissaanik aalajangiiniarnermi sulianik ilisimasalinnik apeqquutit inatsisilerineri nalornissutaasut pillugit allaffigeqatiginnittarneq apeqquutillu allat pillugit allaffigeqatiginnittarneq immikkoortisimaneqarput. Apeqquutini inatsisilerineri nalornissutaasunik qulaajaaneq pineqaraangat suliame allagaatinik paasisutissiineri suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 14, imm. 1, nr. 3 tunngavigalugu ilaattisinnngitsoorsinnaanerup suliap eqqartuussivikkut massakkut suliarineqarneranut suliassangortinneqarsinnaanerannulluunniit toqqartumik ataneqarnissaa pisariaqanngilaq. Tamatumunnga atatillugu suliame siusinnerusukkut ingerlasimanera allaffigeqatigiittarsimanerullu siunertaa pingaartillugit isiginiarneqarsinnaapput.

Innuttaasup atorfeqartitaanerminut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarumanerimi ilaannakortumik akuerineqarsimanera Ombudsmandimut 2022-mi naammagittaalliutigaa. Eqqartuussissuserisup misissuineri innuttaasup kommunimi atorfimminit tunuarneranut atatillugu kommuni inatsisunik unioqqutitsisimanerisooq allatigulluunniit kukkussuteqarsimanerisooq naliliiniarneq siunertaralugu suliarineqarsimasooq kommunip

suliami allagaatinik paasissutissiinermini ilaatissimangilaa. Kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 14, imm. 1, nr. 3 itigartitsinermut atatillugu inner-suussutigisimavaa.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq kommuni ingerlatsiviup iliuusaa inatsimmik eqqortitsisuunersoq unioqqutitsisuunersorluunniit paasiniarlugu eqqartuussissuserisumit oqaaseqaammik pissarsiniarsimappat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 14, imm. 1, nr. 3 atorneqassasoq, naak suliaq eqqartuussivikkut suliassanngortinneqassasoq piffissami oqaaseqaammik pissarsiniarfiusup nalaani ilimananngikka-luartoq.

Taamaalilluni Ombudsmandip paasinninnera unaavoq suliap sukumiinerusumik misis-sorneqarneratigut kommunip eqqartuussissuserisut allaffiannik allaffigeqatiginnittar-nerani allagaasimasunik, matumani eqqartuussissuserisoqarfiup misissuina ilanngul-lugu eqqarsaatigalugu, ilaatitsinnginneranik isornartorsiuisinnaaneq ilimananngitsoq.

Ombudsmandip suliamik misissuini tamanna tunngavigalugu unitsippaa.

(J.nr. 2022-302-0001)

## 4.6 Aalajangiinerup qallunaatuata tunniunneqarumangin-nera pillugu naammagittaalliuut

Aalajangiinerup qallunaatuata kommunimit tunniunneqarumanginnera innuttaasup Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

Kommuni innuttaasumut taassumalu katissimallugu aapparisaanut aalajangiisimavoq. Aalajangiineq taanna kalaallisuujuvoq.

Innuttaasup Ombudsmandimut naammagittaalliummini oqaatigaa kommunimut saaf-figinnissimalluni aalajangiinerullu qallunaatuata tunniuteqqullugu qinnutigisimagini. Kommuni akisimavoq suliami allagaatit tunngavigineqartut tamarmik kalaallisuujuusut, allagaatinillu qallunaatooqanngitsoq. Kommunip “the Administrative Procedure Act” in-nersuussutigisimavaa, oqaatigisimallugulu kommuni suliami allagaatit tunngavigineqar-tut tunniunnissaannut pisussaaffeqanngitsoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommuni suliamik isummerfiginninnissaminut periarfis-saqartariaqartoq, taamaattumillu naammagittaalliuut kommunimut ingerlateqqillugu nassiullugu. Ombudsmandip kommuni qinnuigaa suliaq suliareqqullugu.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 a Om-budsmandip tamatumunnga atatillugu malugeqquaa. Ombudsmandip oqaatigaa suliami

illua'tungiusup kalaallisut qallunaatulluunniit sullinneqarnissani kissaatigigini oqaatisinnaagaa, kissaatigisamillu taamatut saqqummiussineq oqartussaasumut qilersuisuusooq.

Ombudsmandi suliami tamatuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqinngilaq.

(J.nr. 2022-106-0001)

## 4.7 Inatsisit atuuttut naleqqutissusiat pillugu naammagittaalliutip suliarineqarnissaanik itigartitsissutiginnineq

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Inatsisartut pisortat ingerlatsiviisa ilaginngilaat, taamalu Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqaratik. Ombudsmandip Inatsisartut ataatsimiititaliaallu pillugit sulianik suliarinnissinnaannginnera tamatuma ilaatigut nassataraa.

Inatsisartut Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaanngimmata inatsisip Inatsisartunit akuerineqartup naleqqutissusia Ombudsmandip ilaatigut isummerfigisinnaanngilaa. Naammagittaalliutit taamaattut suliarineqarnissaat Ombudsmandip aalajangersimasumik periaaseqarnermini itigartitsissutigisarpa.

Innuttaasup Filippinerini najugaqartup naammagittaalliutaa Ombudsmandip 2022-mi tiguaa. Innuttaasup Kalaallit Nunaanni ukiuni katillugit 27-ni sulisimagaluarluni Kalaallit Nunaanni utoqqalinersiutinik pisartagaqalerumanerminik itigartinneqarnini naammagittaalliutigaa.

Suliamit erserpoq innuttaasup Kalaallit Nunaanni utoqqalinersiutinik pisartagaqalerumalluni qinnuteqaataata itigartinneqarneranik Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiusimagaa, innuttaasup Filippinerini najugaqalersimanera innersuussutigalugu. Naammagittaalliortup Kalaallit Nunaanni utoqqalinersiutinik pisartagaqassagaanni piumasaqaatinik eqqortitsinnginnera Naammagittaalliuteqartarfiup itigartitsinermut tunngavilersuutitut innersuussutigaa, utoqqalinersiutinimmi pisartagaqarsinnaatitaassagaanni qinnuteqaateqartup Kalaallit Nunaanni, Nunat Avannarliit ilaanni nunamilluunniit EØS pillugu isumaqatigiisummut ilanngussimasumi aalajangersimasumik najugaqarfeqarnissaa piumasaqaataammat. Filippinerit EØS-imut ilanngussimannginerat Naammagittaalliuteqartarfiup aammattaaq innersuussutigaa.

Naammagittaalliuteqartarfik aalajangiivoq qinnuteqaateqartoq Filippinerini najugaqarpat utoqqalinersiutininik utoqqalinersiutit pillugit inatsit tunngavigalugu tunniussinissamut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq.

Naammagittaalliut Ombudsmandip imatut paasivaa naammagittaalliortup inatsit Kalaallit Nunaanni atuuttoq naammagittaalliutigigaa, naammagittaalliortu sumi najugaqarfeqarnini tunngavigalugu assigiinngisitsivigineqartutut misigisimasoq.

Naammagittaalliutip suliarineqarnissaa Ombudsmandip itigartitsissutigaa, tamatumunngalu atatillugu oqaatigalugu inatsisip atuuttup naleqqutissusia pillugu oqaaseqaateqarneq Ombudsmandip pisinnaatitaanerata sulineratalu avataanniittoq, matumani Filippinerini najugaqarfeqarluni Kalaallit Nunaanni utoqqalinersiutininik pisartagaqartoqarsinnaanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

(J.nr. 2022-121-0001)

## 4.8 Piffissaq Qeqqata Kommuniata suliamik allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisamik suliarinninnerminut atugaa pillugu isornartorsiuneq

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit piffissaliussat oqartussaasup suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisamik qanoq pilertortigisumik suliarinnittarnissaanut tunngasut pillugit aalajangersakkanik imaqarput. Inatsisit taakku tamatumunnga peqatigitillugu aalajangersakkanik oqartussaasup piffissaliussat taakku eqqortissinnaanngippagit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartup nalunaarfigineqartarnissaanut tunngasunik imaqarput.

Qeqqata Kommuniata piffissaq suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisamik suliarinninnerminut atugaa innuttaasup 2022-mi aprilimi naammagittaalliutigaa.

Suliamit erserpoq innuttaasooq suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni Qeqqata Kommunianut 2021-mi oktoberimi qinnuteqarsimasoq, innuttaasullu suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisaa kommunip arlaleriarluni nukingisaarneqartarsimagaluarluni akisimangikkaa.

Ombudsmandi kommunimut tamatuma kingornatigut saaffiginnippoq, kommunillu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisaaq ullut qulit iluanni naammassillugu suliarinnaanngippagu oqartussaasup qinnuteqartumut tamatumunnga suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunnga-

vigalugit nalunaaruteqartussaataitanera pillugu nassuiaateqarluni. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisap qaqugu naammassillugu suliarineqarnissaa kommunip tamatumunnga peqatigitillugu paasissutissiissutigisussaavaa.

Kommunip Ombudsmandimut oqaatigaa sulisup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisap kommunip nalinginnaasumik periaasia malillugu kommunip allattoqarfianut ingerlateqqillugu kukkunikkut nassiutinngitsoorsimagaa. Kommunip tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa kommuni 2022-mi majimi aalajangiisimasoq, kommunillu qinnuteqartoq allagaatinik tamanik kommunip tiggummisaanik paasitissimagaa.

Kommunip Ombudsmandimut tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa kommunip innuttaasunut naammagittaalliuteqartarfinnullu akissutaasa tamarmik pitsaassuseqartitsinikkut qulakkeerivigineqartarnissaat kommunip siunissami sulissutiginiaraa, taamaalilluni kukkunerit taamaattut pinngitsoortinneqartarsinnaaqqullugit. Kommunip suliamik suliarinninnermi kukkunerit allat arlallit tamatuma saniatigut ajuusaarutigai.

Kommunip paasissutissiissutigisai Ombudsmandip tusaatissatut tiguai, borgmestermullu tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigalugu piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq qaammatit arfinillit sinnerlugit sivisussuseqartoq kommunip kukkunerata nassatarisimagaa, kommunillu innuttaasoq tamatumunnga suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu nalunaarfigisimangikkaa.

Ombudsmandip tamanna isorisarialerujussuartut isigaa.

Qeqqata Kommunian pisut taamaattut siunissami pinngitsoortinniarlugit suliniuteqartoqarnera pillugu nassuiaateqarsimammat innuttaasorlu suliami allagaatinik tamanik paasitinneqarsimammat Ombudsmandi isumaqarpoq suliami annertunerusumik iliuseqaqqinneq angusaqarfianaviangitsoq.

Kommunip suliamik suliarinninneranik isornartorsiuinini Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut Qeqqatalu Kommuniani kommunalbestyrelsimut tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigaa.

(J.nr. 2022-104-0014)





## OMBUDSMANDI PILLUGU INATSIMMI § 11 TUNNGAVIGALUGU NALUNAARUTIGINNINNERIT

*Ombudsmand Vera Leth*

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11-kkut aalajangersarneqarpoq inatsisini Inatsisartunit akuerisaasuni atuuttuni, Inatsisartut inatsisaanni peqqussutaannilu aamma aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruma Inatsisartunut Naalakkersuisunullu tamanna pillugu nalunaaruteqasasunga. Kommuni aalajangersakkat eqqarsaatigalugit kommunalbestyrelsimut pineqartumut aamma taamatut nalunaaruteqartussaavunga.

2022-mi aalajangersagaq taanna tunngavigalugu makku nalunaarutigaa:

### **Meeqqanik tapersersuisarnek pillugu inatsimmi najoqatigiittarneq pillugu malittarissassat**

Angajoqqaat meeqqaminnik angerlarsimaffimmik avataannut inissinneqarsimasunik najoqatiginnittarnerannik aalajangersaaviginninneq killilersuinerlu pillugit naammagittaalliornissaminut periarfissaqannginnerat inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinermi ajornartorsiutaasutut isigigiga Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut Naalakkersuisunullu 31. januar 2022-mi nalunaarutigaa.

Naalakkersuisut Inatsisinut Ataatsimiititaliamut tamatuma kingornatigut oqaatigaat isumaliutersuutikka tusaatissatut tigugitik. Naalakkersuisut aammattaaq oqaatigaat meeqqap angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqartup angajoqqaaminik attaveqarfiginninnissaminut pisinnaatitaaffeqarnera periarfissaqarneralu pingaartuusoq kiisalu tamanna inatsisiliornikkut tapersersorneqartoq. Naalakkersuisut meeqqat angerlarsimaffimmik avataannut inissineqarunik najoqatiginninnissamut pisinnaatitaaffiisa inatsisiliornikkut qanoq iliorluni pitsaanerusemik tapersersorneqarsinnaanerannik misisuineq Naalakkersuisut aallartisarparpaat.

Ajornartorsiut taanna ukiumoortumik nalunaarummi matumani allaaserisami 2.1-imi sukumiinerusemik eqqartorneqarpoq.

### **Pissaanermik atuisarnek pillugu inatsit**

Isumaginninnermi suliassaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi § 42, imm. 1-ip kalaallisuata qallunaatuatalu imminnut naapertuutinniginnerat Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalakkersuisunut 30. marts 2022-mi nalunaarutigaa.

Inatsisissatut siunnersuummi § 42, imm. 1 kalaallisut imaattunik oqaasertaqarpoq:

**”§ 42.** Najugaqarfimmi aqutsisup, taassumaluunniit tullersortaata matunik ammaassutit immikkut ittut inummut ataatsimut arlaqartunulluunniit piffis-

sami killilimmi atorsinnaagai kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, imaattoqarpat:  
[...]"

Inatsisissatut siunnersuummi § 42, imm. 1 qallunaatut imaattunik oqaasertaqarpoq:

**"§ 42.** Kommunalbestyrelsen i hjemkommunen kan træffe afgørelse om, at lederen af en boform eller dennes stedfortræder, kan anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, hvis:  
[...]"

Inatsisissatut siunnersuummi § 42, imm. 1-ip qallunaatuaniittup "ved yderdøre"-p kalaallisuunngortinneqarnera amigaataavoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara inatsisissatut siunnersuutit pillugit oqaaseqaateqarneq ajorluartunga, taamaaliortungali ajornartorsiut taannaasoq pillugu allakatigut 21. december 2018-imeersutigut aamma 29. april 2020-meersutigut Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqareersimagama.

### **Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarut**

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 5, imm. 2-p kalaallisuuta qallunaatuatalu imminnut naapertuutinnginnerat malugisimallugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalakkersuisunut 26. august 2022-mi nalunaarutigaara.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 5, imm. 2-p kalaallisua imaattunik oqaasertaqarpoq:

*"Imm. 2. Angerlarsimaffiup avataanut inissinissaq pillugu iliuusissatut pilersaarut meeqqap angajoqqaavisalu imminnut najortarnissaannik imaqasaaq, matumani nunap ilaani inissiineq angajoqqaanut ungasissumiippat tikeraartarnissat ilanngullugit."*

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 5, imm. 2-p qallunaatua imaattunik oqaasertaqarpoq:

*"Stk. 2. En handleplan til en anbringelse udenfor hjemmet skal indeholde bestemmelser om barnets samvær med forældrene herunder besøgsrejser, såfremt anbringelsen sker geografisk langt fra forældrene."*

Aalajangersakkap kalaallisuuani oqaatsip "bestemmelser"-p kalaallisuunngortinneqarnera amigaataavoq.

Naalakkersuisut Inatsisinut Ataatsimiititaliamut tamatuma kingornatigut oqaati-

gaat isumaliutersuutikka tusaatissatut tigugitik, naapertuutinginneqarnerlu taanna nalunaarummik nutaamik aalajangersaanikkut pilertornerpaamik naqqiissuteqarfigineqarniartoq.





*Ombudsmandeqarfimmi sulisoq ataaseq Qeqertarsuup Tunuani paasisitsiniaalluni angalanermi Sulisil-  
luni Ajoqusersimasunik Sullissivimmit aaqqissuunneqartumi peqataavoq.*

**Misissuinerit pillugit ataatsimut oqaatigisassat**

Paaqqinniffiit ataasiakkaat najugaqartuutiminnik pitsaasumik pinninersut malittari-sassanillu paaqqinniffinnut ataasiakkaanut atuuttunik eqqortitsinersut paasiniaaneq Ombudsmandip misissuisarnerisa siunertaraat. Misissuineri paaqqinniffiit initaat ataatsimullu aqqissuunneqarneri misissuiartortunit aamma misissorneqartarput. Misissuiartortut pisortaqatigiinnik, sulisunik, najugaqartunik najugaqartullu ilaqutaannik oqaloqatiginnittarput.

Paaqqinniffiit misissuisoqarnissaanik misissuineq sioqqulluarlugu allakkatigut kalerrineqarajuttarput, Ombudsmandili siumut kalerreeqqaarnani aamma misissuisinnaavoq.

Misissuinerit Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit ingerlanneqartarput. Ombudsmandip Meeqqat Oqaaseqartartuat, Innarluutillit Oqaaseqartartuat aamma Utoqqaat Oqaaseqartartuat misissuineri Ombudsmandip naleqquttutut isigisaani peqataaqqullugit qaaqqusarpai.

Ombudsmandip nalunaarusiaq misissuinerup kingornatigut suliarisarpaa. Ajornartorsiutit suut misissuiartortut misissuinerinni maluginiarsimaneraat nalunaarusiami tassani allaaserineqartarpoq. Ombudsmandip paaqqinniffinnut ataasiakkaanut kaammattuutai nalunaarusiami aammattaq takuneqarsinnaapput.

Misissuinerit tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunut kommunimiluunniit paaqqinniffiup inissisimaffigisaaniittumi kommunalbestyrelsimut saaffiginninissamut pissutissaqalersitsisinnaapput.

**2022-mi misissuinerit pillugit takussutissiaq**

Ukioq taanna misissuinerit pillugit takussutissiaq tulliuullugu takutinneqarpoq, misissuinerit ataasiakkaarlugit naatsumik allaaserinninnermik malitseqartumik. Misissuinerit pillugit nalunaarusiat tamarmiusut Ombudsmandip nittartagaani [www.ombudsmandi.gl](http://www.ombudsmandi.gl) imi atuarneqarsinnaapput.

Ulloq	Paaqqinniffik	Paaqqinnifluup suussusia	Peqataasut avataaneersut	Najugaqartut oqaloqatigineqartut	Sulisut oqaloqatigineqartut	Ilaqutaasut oqaloqatigineqartut
16. aamma 17. marts 2022	Unganartok Paaqqutarinniffik Ilulissaniittoq	Utoqqaat illuat		21	9	18
21. aamma 22. marts 2022	Sungiusarfik Ikinngut Ilulissaniittoq	Ulloq unuarlu paaqqinniffik	Tilioq	11	15	3
26. aamma 27. april 2022	Puilasoq Qasigiannguaniittoq	Meeqqanik inuusuttunillu paaqqinniffik	MIO	4		1
3. aamma 4. august 2022	Qeersaat Illuat Qasianganiittoq	Utoqqaat illuat		3	3	2
6. aamma 7. september 2022	Dronning Ingridip Napparsimavissua, A1	Tarnikkut Napparsimasunut Immikkoortortaarfik	Dignity aamma Institut for Menneskerettigheder	4	5	1

### **Paaqqutarinniffimmi Unganartumi Ilulissaniittumi misissuineq**

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut paaqqutarinniffimmi Unganartumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 16. aamma 17. marts 2022-mi ingerlappaat.

Misissuineq pillugu nalunaarusiamit erserpoq Ombudsmandip pingaarnerusutigut paasisaa unaasoq ataatsimut immikkoortortaarfii avatangiisillu nuannersut najugaqartunut toqqissisimanartut Unganartup neqeroortigigai.

Ombudsmandip paasisaa aammattaaq unaavoq najugaqartut pisariaqartitaasa naleqqussarfiginissaat pisortaqtigiiit piunassuseqarfigigaat, kiisalu pisortaqtigiiit sulisullu najugaqartunut timikkut pissaanermik atuinaveersaarnissaq eqqumaffigilluinnaraat.

Pissutsit oqaaseqaateqarnissamat pissutissaqalersitsisut Ombudsmandip nalunaarummi aammattaaq eqqartorpai, soorlu pisortaqtigiiit sulisullu pissaanermik inatsisunik unioqqutitsinani atuisinnaanermut periarfissanik ilisimasaqannginnerat.

Ombudsmandi paasissutissat misissuiartortut pissarsiaat tunngavigalugit inerniillulli eqikkaavoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat Unganartup piffissami sivilisunerusumi eqqumaffigisimangikkai, malittarisassallu taakku Unganartumi najugaqartut eqqarsaatigalugit aalajangersimasumik annertussuseqartumik

unioqqutinneqartarsimasut. Ombudsmandi aammattaaq eqikkaalluni inerniliivoq pissaanermik siusinnerusukkut atuisoqartarsimasoq sulilu atuisoqartartoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit kingusinnerusukkut nalunaarsorneqartarsimangitsunik nalunaarutigineqartarsimangitsunillu.

Taamaattumik pissutsit taakku Ombudsmandip Avannaata Kommuniiani kommunalbestyrelsimut aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-mi “annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa”-mik oqarnek tunngavigalugu ilisimatitsissutigai.

Pissutsit allat oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsisut Ombudsmandip nalunaarusiami aamma eqqartorpai, soorlu ujatsiutaasat annoraaminernik sanaat atorlugit aalajangiisarneq matunillu silarlernik parnaarsuisarneq assersuisarnerlu.

Unganartok aamma Avannaata Kommunia misissuineq pillugu nalunaarusiamut misingsiut pillugu oqaaseqaatinik saqqummiussippot. Oqaaseqaatit taakku annertunerusumik iliuseqaqqinnissamut pissutissaqalersitsinngillat, Ombudsmandillu Unganartumi misissuineq pillugu suliaq inaarlugu sularineqartutut isigaa.

### **Ulloq unnuarlu paaqqinniffik Ikinngut Ilulissaniittoq**

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut Sungiusarfik Ikinngummi siumut ilimasaruutaareersutut misissuineq 21. aamma 22. marts 2022-mi ingerlappaat.

Misissuineq pillugu nalunaarusiamit erserpoq Ombudsmandip pingaarnerusutigut paasisaa unaasoq init kusanartut ipiitsullu Ikinngutip neqeroortutigai, kiisalu sulisut najugaqartunut isumassuillaqqissuullutillu tusaaniillaqqissuusut.

Pissutsit oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsisut Ombudsmandip nalunaarummi aammattaaq eqqartorpai, soorlu pisortaqatigiit sulisullu pissaanermik inatsisinik unioqqutitsinani atuisinnaanermut periarfissanik ilisimasaqannginnerat.

Ombudsmandi paasissutissat misissuiartortut pissarsiaat tunngavigalugit inerniliilluni eqikkaavoq pissaanermik atuisarneq Ikinngutip piffissami sivisunerusumi nalunaarutigisarsimangikkaa, taamaattumillu Ikinngummi najugaqartut eqqarsaatigalugit pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat unioqqutinneqartarsimasut.

Ombudsmandi eqikkaalluni aammattaaq inerniliivoq pissaanermik atuinerup nalunaarutiginissaanut piffissaliussat pisortaqatigiit ilisimangikkaat kiisalu pissaanermik atuinerup qanoq iliorluni eqqortumik nalunaarutigineqartarnissaa pillugu paasissutissat pisortaqatigiinnit ataatsimut amigaatigineqartut. Ombudsmandip naliliinera aamma unaavoq sulisut pissaanermik najugaqartunut qanoq annertutigisumik atuinerat pisortaqatigiit ilisimasaqarfiginngikkaat.

Taamaattumik pissutsit taakku Ombudsmandip Naalakkersuisunut aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-mi “annertune-



rusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa"-mik oqarnek tunngavigalugu ilisimatitsissutigai.

Pissutsit allat oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsisut Ombudsmandip nalunaarusiami aamma eqqartorpai, soorlu najugaqartut namminneq aalajangiisinnaatitaanerat illumilu malittarisassat.

Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaateqarpoq. Oqaaseqaatit taakku Ombudsmandi immikkoortunik arlalinik malitseqartitsiviginnittoqarnissaanik qinnuiginninnissaanut pissutissaqalersippaat.

Malitseqartitsiviginninneq piumaneqartoq Ombudsmandip 24. november 2022-mi aamma 23. december 2022-mi tiguua. Ombudsmandip Ikinngummi misissuineq pillugu suliaq tamatuma kingornatigut naammassillugu suliarineqartutut isigaa.

### **Puilasumi Qasigiannuaniittumi misissuineq**

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut Puilasumi Qasigiannuaniittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 26. aamma 27. april 2022-mi ingerlappaat. Ombudsmandip misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut Kommuni Qeqertalimmut aamma Puilasumut tusarniaatit 12. juli 2022-mi nassiuppa.

Paaqqinniffiup oqaaseqaatai Ombudsmandip 16. september 2022-mi tiguai, Kommuni Qeqertallilu nalunaarusiami immikkoortoq 7 pillugu oqaaseqaatai 28. oktober 2022-mi tigullugit. Kommunip ilassutaasumik oqaaseqaatai Ombudsmandip 10. december 2022-mi tiguai.

Inaarutaasumik nalunaarusiaq aatsaat 2023-mi saqqummerumaarpoq.

### **Qeersaat Illuanni (utoqqaat illuanni) Qasigiannuaniittumi misissuineq**

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut Qeersaat Illuanni (utoqqaat illuanni) Qasigiannuaniittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 3. aamma 4. august 2022-mi ingerlappaat.

Misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut Ombudsmandip Kommuni Qeqertalimmut aamma Qeersaat Illuannut tusarniaatit 25. november 2022-mi nassiuppa.

Kommuni Qeqertallip nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaatai Ombudsmandip ukiup naanerani suli tigungilai, taamaattumillu inaarutaasumik nalunaarusiaq aatsaat 2023-mi saqqummeruamluni.

### **Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnikkut Napparsimasunut Immikkoortortaarfik A1 Nuummiittoq**

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnikkut Napparsimasunut Immikkoortortaarfik A1-imi Nuummiittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 6. aamma 7. september 2022-mi ingerlappaat.

Misissuineq taanna OPCAT pillugu isumaqatigiisummut ilassut tunngavigalugu nuna ta-makkerlugu pinaveersaartitsisut suliasamik isumaginninnermut ilaatillugu ingerlan-neqarpoq. Misissuineq Institut for Menneskerettigheder aamma Dignity - Dansk Insti-tut Mod Tortur suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

Nalunaarusiamut missingiut tusarniaatitut ukiup naanerani suli nassiunneqanngilaq, taamaattumillu nalunaarusiaq aatsaat 2023-mi saqqummerumaarluni.

### **Paaqutarinniffimmi Qupanummi Sisimiuniittumi misissuineq (2021-mi ingerlanne-qartoq)**

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut paaqutarinniffimmi Qupanummi Sisimiu-niittumi siumut ilimasaarutaareersut misissuineq 18. aamma 19. november 2021-mi ingerlappaat.

Misissuineq pillugu nalunaarusiamit ilaatigut erserpoq Ombudsmandip pingaarneru-sutigut paasisai ukuusut najugaqartunut sinaakkutassat toqqissisimanartut aalaak-kaasullu Qapanuup neqeroortigigai, aamma pisortaqatigiit sulisullu suliasatik tunniu-simallutik akisussaasuseqarluarlutillu isumagigaat, najugaqartullu qitiutinniarsaralu-git. Ombudsmandip paasisaa aammattaaq unaavoq pisortaqatigiit sulisullu najugaqar-tunik pitsaanerpaamik paaqutarinninnissartik isumassuinissartillu kissaatigigaat.

Ombudsmandi paasisutissat misissuiartortut pissarsiaat tunngavigalugit inerniillu-ni eqikkaavoq Qupanuk najugaqartunut pissaanermik atuiffigineqarnissaannik siumut akuerineqarfigisimasaminut piffissami sivilisunerusumi pissaanermik atuisarsimasoq, pissaanermilli atuinerit taakku taamaaliortoqartussaagaluartoq nalunaarsorneqartar-simannngitsut nalunaarutigineqartarsimannngitsullu.

Ombudsmandi isumaqarpoq najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarne-rat taamaalilluni sanngiillisinneqarsimasoq. Ombudsmandip tamanna isorisarialittut taavaa.

Taamaattumik Ombudsmandip Qeqqata Kommuniani kommunalbestyrelsi aamma Inat-sisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat pissutsit taamaannerannik ilisimatippai, Om-budsmandi pillugu inatsimmi § 23-mi “annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanis-saa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa” pillugu oqaatigineqartoq innersuussuti-galugu.

Pissutsit allat, soorlu sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik qanoq ilisi-masaqartiginerat pujortartarnerlu pillugu inatsisip qanoq malinneqarnera, oqaase-qaateqarnissamat pissutissaqalersitsisut Ombudsmandip nalunaarusiami aamma eq-qartorpai.

Qupanuk aamma Qeqqata Kommuniani misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaatiminnik saqqummiussippat, ilaatigullu oqaatigalugu sulisumik pui-gortunngortunut immikkoortortaqarfimmi pissaanermik atuinerit akisussaasus-

samik toqqaasoqarsimasoq. Sulisut nutaat pissaanermik atuisarnej pillugu inatsimmik ilinniartinneqarnissaat pissaanermillu atuinert eqqortumik nalunaarsorneqartarnissaat nalunaarutigineqartarnissaallu sulisup taassuma immikkoortortaqarfimmi pisor-taq suleqatigalugu ilaatigut suliasarisussaavaa.

Qupanuup aamma Qeqqata Kommuniata malitseqartitsiviginninnerisa kingornatigut suliaq naamassillugu suliarineqartut Ombudsmandip isigaa.



*Sisimiuni innuttaasut Ombudsmandeqarfimmi sulisunik oqaloqateqarnissaminnut septemberimi periarfissaqarput.*



# ANGALANERITTIKERAARNERILLU

All. ombudsmand Vera Leth

## **Justitsministereqarfiup Atlantikup Avannaanut Allaffianik ataatsimeeqateqarneq**

Justitsministereqarfiup Atlantikup Avannaanut Allaffia paasisassarsiorluni angalaner-mut atatillugu Ombudsmandip sulinera pillugu paasisaqarnerorusussimasoq 10. marts 2022-mi ataatsimeeqatigaara.

## **Utoqqaat illuanni Unganartumi Ilulissaniittumi misissuineq**

Sulisuma ilaasa pingasut utoqqaat illuanni Unganartumi Ilulissaniittumi siumut ilima-saarutaareersutut misissuineq 16. aamma 17. marts 2022-mi ingerlappaat.

## **Ilulissani paasisitsiniaaneq**

Ilulissani innuttaasut sulisuma pingasut oqaloqatiginissaannut 18. marts 2022-mi pe-riarfissaqarput.

## **Ikinngummi Ilulissaniittumi misissuineq**

Sulisuma ilaasa pingasut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi Ikinngummi Ilulissaniittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 21. aamma 22. marts 2022-mi ingerlappaat.

## **Ilisimatusarfimmi ilinniartunik atuartitsineq**

Ilisimatusarfimmi isumaginninnermi siunnersortinngorniat inatsisilerinnermi pisortap 7. april 2022-mi atuartippai. Qulequtarineqartoq tassaavoq Ombudsmandip suliassai su-lineralu tigulaariffigalugit.

## **Qasigiannuani paasisitsiniaaneq**

Qasigiannuani innuttaasut sulisuma pingasut oqaloqatiginissaannut 27. april 2022-mi periarfissaqarput.

## **Puillasumi Qasigiannuaniittumi misissuineq**

Sulisuma ilaasa pingasut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi Puillasumi Qasigiannuaniittu-mi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 26. aamma 27. april 2022-mi ingerlap-paat.

## **Aasianni atuartitsineq**

Kommuni Qeqertalimmi pisortat sulisullu sulisuma ilaasa marluk ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermik 2. maj 2022-mi atuartippaat.

## **Nuummi atuartitsineq**

Kommuneqarfik Sermersuumi pisortat sulisullu sulisuma ilaasa marluk ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermik 18. maj 2022-mi atuartippaat.



### **Utoqqaat oqaaseqaateqartartuata allatseqarfiani sulisumik ataatsimeeqateqarneq**

Utoqqaat oqaaseqaateqartartuata allatseqarfiani sulisoq sulisuma ilaasa marluk 7. juni 2022-mi ataatsimeeqatigaat, Qasigiannguani utoqqaat illuanni augustimi misissuiar-tussamaarnermut atatillugu.

### **Kommuneqarfik Sermersuumi atuartitsineq**

Kommuneqarfik Sermersuumi Meeqqanik Ilaqutariinnillu Ingerlatsivimmi sulisut sulisu-ma ilaata ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermik 15. juni 2022-mi atuartippai.

### **Islandip Ombudsmandianik ataatsimeeqateqarneq**

Islandip Ombudsmandia Skuli Magnusson Ombudsmandeqarfimmut pulaartuq sulisuma ilaasa marluk 22. juni 2022-mi ataatsimeeqatigaat.

### **“External Office for the United Nations Special Rapporteur on freedom of religion or belief”-imik ataatsimeeqateqarneq**

“External Office for the United Nations Special Rapporteur on freedom of religion or belief” Ombudsmandip sulinera pillugu paasisaqarnerorusussimasoq sulisuma ilaasa pingasut 14. juli 2022-mi ataatsimeeqatigaat.

### **Utoqqaat illuanni Qeersaat Illuanni Qasigiannguaniittumi misissuineq**

Sulisuma ilaasa pingasut utoqqaat illuanni Qeersaat Illuanni Qasigiannguaniittumi siu-mut ilimasaarutaareersutut misissuineq 3. aamma 4. august 2022-mi ingerlappaat.

### **Nunat Avannarliit Ombudsmandiisa ataatsimiinnerat**

Sulisuma ilaat marluk Nunat Avannarliit Ombudsmandiisa 16. aamma 17. august 2022-mi ataatsimiinneranni Islandimi ingerlanneqartumi peqataapput. Nunat Avannarliit Om-budsmandiisa ataatsimiinnerat ukiut pingasukkuutaarlugit pisarpoq, Nunallu Avannar-liit Ombudsmandiisa paarlagaallutik ingerlattarlugu.

### **Tarnikkut Napparsimasunut Immikkoortortaqarfimmi A1-imi Nuummiittumi misissui-neq**

Sulisuma ilaasa pingasut Tarnikkut Napparsimasunut Immikkoortortaqarfimmi A1-imi Nuummiittumi siumut ilimasaarutaareersutut OPCAT tunngavigalugu misissuineq 6. aamma 7. september 2022-mi ingerlappaat. Misissuineq taanna OPCAT pillugu isu-maqatigiisummut ilassut tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassamik isumaginninnermut ilaatillugu ingerlanneqarpoq. Misissuineq Institut for Menneskerettigheder aamma DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

### **Paasisitsiniaaneq**

Sulisuma ilaat paasisitsiniaanermi 18. september 2022-mit 26. september 2022-mut ingerlanneqartumi Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissivimmit aqqissuunneqartumi peqataavoq. Tassani ilaatigut Innarluutillit Oqaaseqartartuat aamma Atuisoqarnermik Unammilleqatigiinnermillu Aqutsisoqarfik aammattaq peqataapput. Paasisitsiniaal-luni angalaneq Qeqertarsuup Tunuanut umiarsuaarluni ingerlanneqarpoq. Atammik,



Sisimiut, Aasiaat, Qasigianguit, Ilulissat, Qeqertarsuaq, Kangaatsiaq, Niaqornaarsuk Kangaamiullu, tassalu illoqarfiit nunaqarfiillu katillugit qulingiluat, aqqusaarlugit. Tikineqartuni tamani sulisuma oqaluttaatalu oqaloqatigineqarnissaannut periarfissaqartarpoq. Innuttaasut 12-it ilitersortinniarlutik saaffiginnipput, naammagittaalliutillu 15-it sulisunnut tunniunneqarlutik.

### **Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannik ataatsimeeqateqarneq**

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat 14. oktober 2022-mi ataatsimeeqatigaara, tassanilu qulequttat 2021-mi ukiumoortumik nalunaarutinni eqqartorneqartut Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutiginnissaannut ingerlatsinermillu inatsiseqartitsinermut tunngasuni massakut ajornartorsiutaasut unamminiagassallu arlallit oqaloqatigiissutiginnissaannut periarfissaqarlunga.





## SULISUT

*All. ombudsmand Vera Leth*

Kamilla Krogh Jensen fuldmægtigtut atorfimminit 2022-mi aprilip qaammataata naanerani tunuarpoq.

Lene Knüppel tassunga taarsiullugu 1. maj 2022-mit fuldmægtigtut atorfinitsippa. Lene Knüppel Københavns Universitetimit inatsisilerituutut kandidatiuvoq.

Amalie Gustafsson fuldmægtigtut atorfimminit 2022-mi aprilip naanerani tunuarpoq.

Lili Rasmussen tassunga taarsiullugu 1. maj 2022-mit immikkut siunnersortitut atorfinitsippa. Lili Rasmussen Københavns Universitetimit inatsisilerituutut kandidatiuvoq.

Ombudsmandeqarfimmi ukiup naanerani uku sulisorineqarput:

Inatsisilerinermi pisortaq Kim Blokbo

Nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen

Immikkut siunnersorti Henrik Bach

Immikkut siunnersorti Lili Rasmussen

Fuldmægtig Maliina L. Hansen

Fuldmægtig Anja Rindom Bøndergaard

Fuldmægtig Monica Schnügger

Fuldmægtig Lene Knüppel

Nutserisoq/oqalutsi Gerda Kreutzmann

Allatsi Alice Møller



## KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT

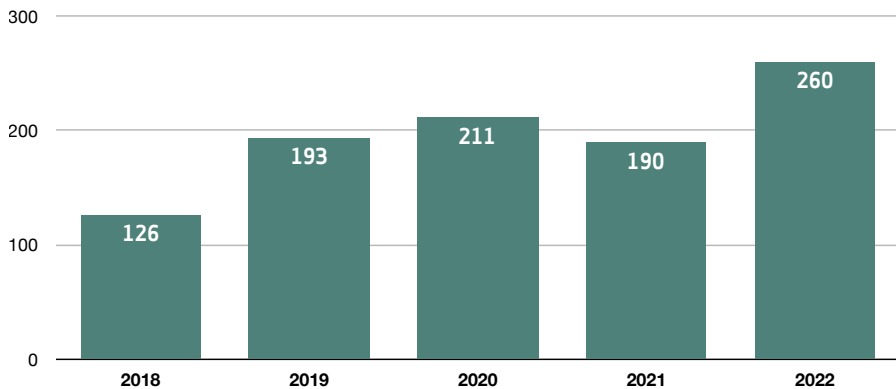
Kapitali manna 2022-mi Ombudsmandip sulianik suliarinninnerani kisitsisinik pingaarnernik imaqarpoq. Ukiut nalunaarusiuunneqartut siuliini sisamani kisitsisit sanilliuunneqarsinnaasut takutinneqartut.

### 2022-MI SULIAT NUTAAT

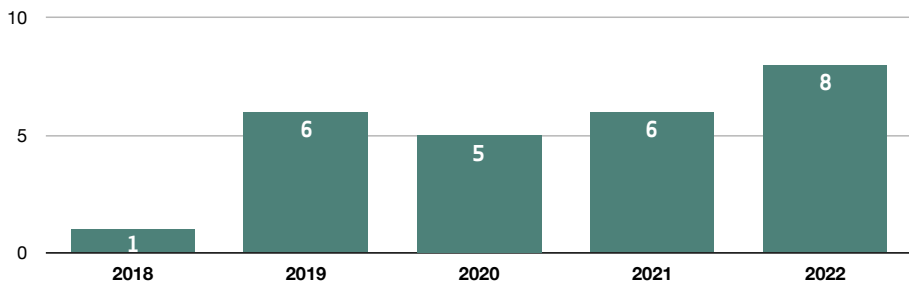
Naammagittaalliuutitut suliat pilersinneqartut	260
Namineerluni misissuiffiginnertut suliat pilersinneqartut	8
<b>Katillugit</b>	<b>268</b>

Misissuinerit ingerlanneqartut	5
Ilitersuinerit	265

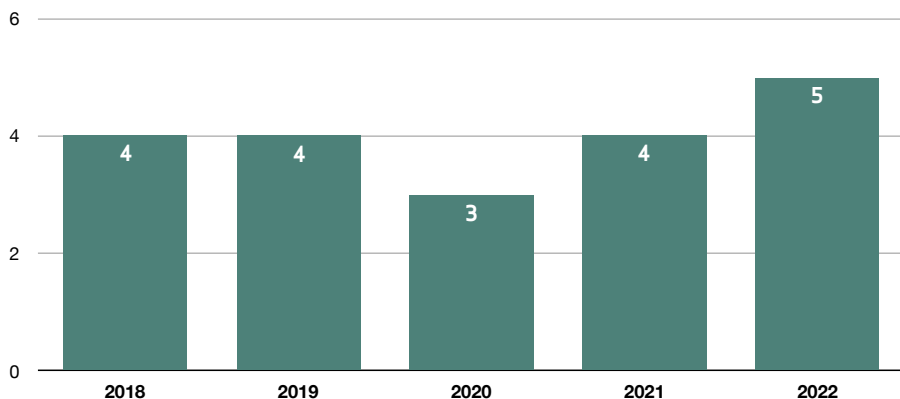
### Naammagittaalliuutitut suliat pilersinneqartut



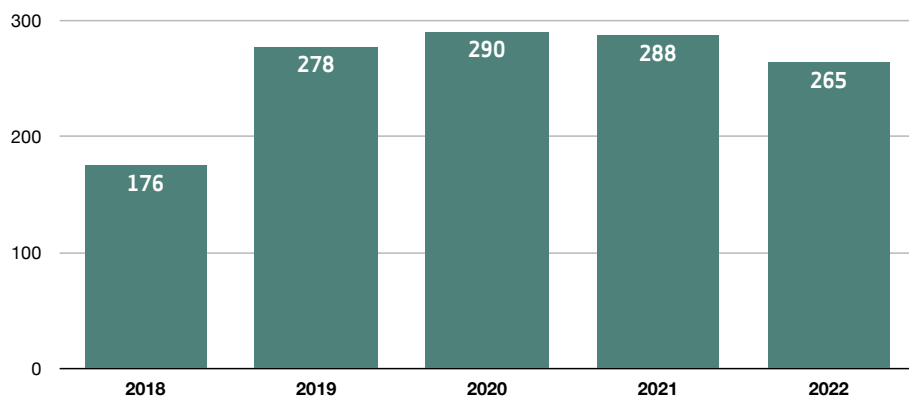
### Namineerluni misissuiffiginnertut suliat pilersinneqartut



### Misissuinerit ingerlanneqartut



### Ilitsersuinerit



### SULIAT 2022-MI INERLUGIT SULIARINEQARTUT

Naatsorsukkat tulliuttut sulianik 2022-mi inerlugit sularineqartunik tunngaveqarput. Taamaalillutik naatsorsukkat taakku sulianut inerlugit sularineqartunut 2022-mi ukiunilu nalunaarsuunneqartuni siusinnerusuni tiguneqarsimasinnaasunut tunngasuupput.

### Suliat imatut inerneqarput:

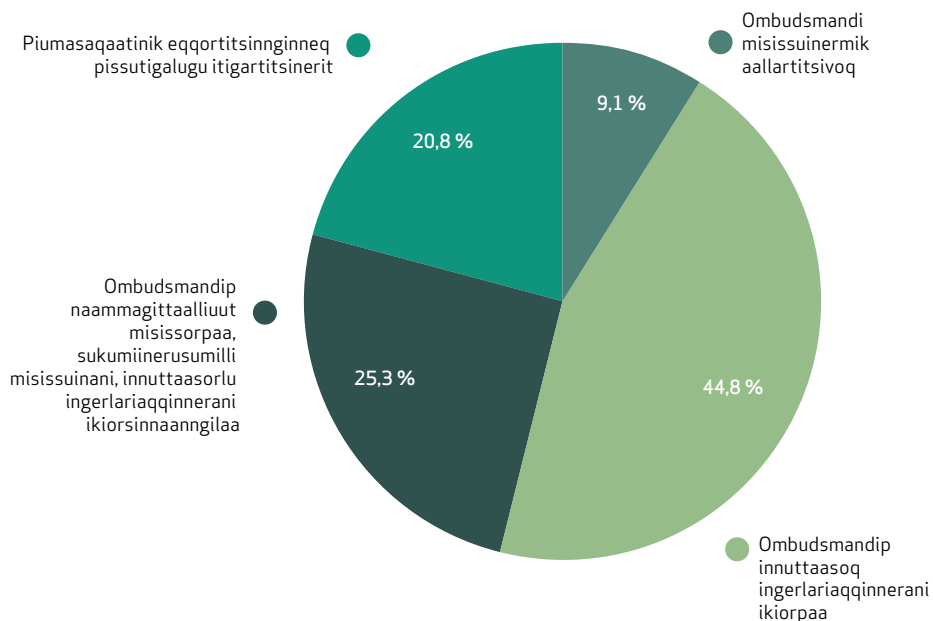
<b>Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq</b>	
Isornartorsiuinerit, inassutit il.il.	7
Isornartorsuisoqanngilaq, inassuteqartoqanngilaq il.il., matumani oqartussaasup suliarinneqqilernerana pissutigalugu	15

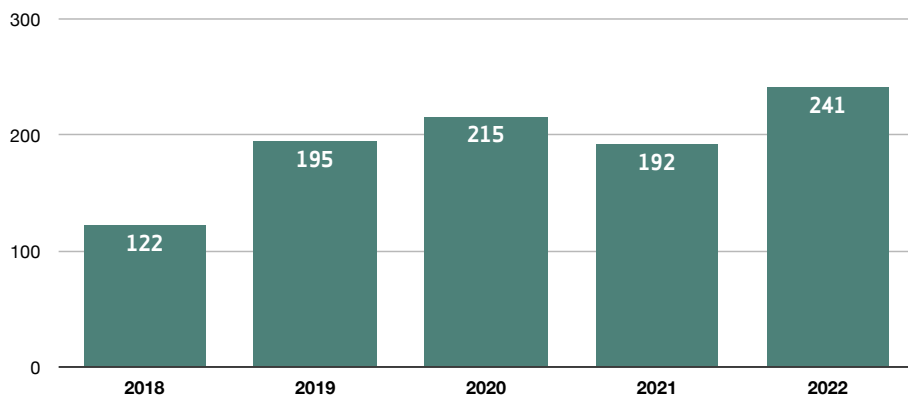
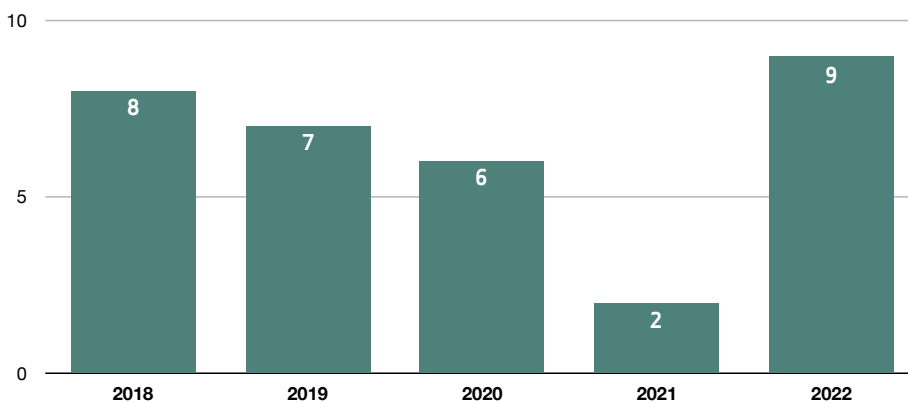
<b>Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa</b>	108
---	-----

<b>Ombudsmandip naammagittaalliut misissuataarpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanaga</b>	61
--	----

<b>Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit</b>	
Naammagittaalliut kingusinaarluni tunniunneqarpoq	6
Naammagittaalliornissamat periarfissat allat atorpeqarsimangillat, Ombudsmandillu innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanngilaa	5
Naammagittaalliut Inatsisartunut, eqqartuussivinnut, naalagaaffimmi oqartussaasunut allanulluunniit Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsunut tunngasuuvuq	22
Naammagittaalliut tunuartinneqarpoq naammagittaalliorlorluunniit Ombudsmandip saaffiginnissutaanut qisuariangilaq	16
Ombudsmandi suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginnerarpoq	1
Kinaassuseq isertuullugu naammagittaalliutit	0

<b>Suliat inerlugit suliarineqartut katillugit</b>	<b>241</b>
<b>Taakkunannga nammineerluni misissuiffiginninnerit</b>	<b>9</b>



**Naammagittaalliutitut suliat inerlugit suliarineqartut****Namineerluni misissuiffiginninnerit inerlugit suliarineqartut**



## Taaguutit sunut tunngasuuppat?

### **Ombudsmandi misissuineramik aallartitsivoq**

Tassani suliat Ombudsmandip misissuiffigisimasai aamma soorlu suliami allagaatinik aamma/imaluunniit oqaaseqaammik oqartussaasumit naammagittaalliummi pineqartumit pissarsiniarfigisimasai ilaapput.

### **Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa**

Tassani suliat Ombudsmandip misissuineramik aallartitsinngikkaluarluni suliarisimasai ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat oqartussaasumut susassaartumut siullermik suliarissanngorlugit nassiunneqarnissaat eqqornerpaasutut Ombudsmandip isigisai. Taakkunani suliat assersuutigalugu oqartussaasumi inerlugit suliarineqarsimanngitsut aamma suliat naammagittaalliortup tunngavilersuutai (tamaasa) oqartussaasup isummerfigissallugit periarfissaqarfigisimanngisai ilaapput. Taakkunani suliat oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissallit Ombudsmandillu oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorfissamut ingerlateqqillugit nassiussai aamma ilaapput.

### **Ombudsmandip naammagittaalliuut misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu**

Tassani suliat misissuineramik aallartitsinermut allatulluunniit suliarinninnissamut pisutissaqalersitsinngitsut ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat uppernarsaatnik naliliiviginninnermik imaqarneri erseqqissut, ingerlatsiviup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu sulinerinnaannut tunngasut, suliat suulluannngitsut, suliat naalakkersuinnikkut siunertanik imaqartut sulialluunniit isornartorsiuinissaq innuttaasumilluunniit inatsiseqartitsinikkut pitsaanerusumik inissisimalersitsilluni ikiuisinnaaneq ilimananngitsoq naammagittaalliuut aallaavigalugu takuneqarsinnaasut.

Kikkut naammagittaalliuutigineqartut suliallu Ombudsmandeqarfimmi qanoq inernergarnerat ataani naatsorsuinerit takutippaat.

Kikkut naammagittaalliuutigineqarpat <sup>1</sup>	Misissuinerit		Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa	Ombudsmandip naammagittaalliuut misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu	Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugut itigartitsinerit
	Isornartorsiuneq il.il.	Isornartorsiuisoqanngilaq il.il.			
Kommuni ataaseq arlallilluunniit <sup>2</sup>	6	10	75	41	22
Aningaasaqarnermut Naligiisitaanermullu Naalakkersuisoqarfik		1		1	
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1	1		1	1
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik			1	1	
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik				1	
Naalakkersuisut Siulittaasuta Naalakkersuisoqarfia					1
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik			1		1
Oqartussaasut allat il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut			3	3	3
Biskoppip Allaffia/Biskoppeqarfik		1	1		

<sup>1</sup> Tabelit kikkut naammagittaalliuutigineqarnerannik takutitsisut Naalakkersuisoqarfimmut ukiup naanerani piusunut agguataarsimapput. Suliat inaarlugit suliarineqartut oqartussaasunut suliaasaqarfimmut allamut nuussimasunut atorunnaarsinneqarsimasunulluunniit imaluunniit Naalakkersuisoqarfimmut pisinnaatitaanerup ukiup naanerani inissisimaffigisaata ataaniittunut tunngasuupput.

<sup>2</sup> Kommunit assigiinngitsut pillugit suliat tamarmik ataatsimut naatsorsorneqarput. Tamanna naammagittaalliorlut kinaassusianik isertuussiinnarsinnaasariaqarnerup isiginiarneqarneranik pissuteqarpoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik		1	1		
INI A/S			2	1	5
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat			1		
Akilerarusiinernik Aalajangii-sartut					1
Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik	1		9	3	
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik			1	2	
Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik			3		
Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik			2	4	
Peqqinnissaqarfik, matumani Kal. Nunaanni napparsimaviit il.il. eqqarsaatigalugit			7	1	
Oqartussaasup suup naammagittaalliutigineqarnera paasiuminaappoq				1	2
Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsut			1	1	14

## SULIAT SUNUT TUNNGASUUPPAT?

Kikkut naammagittaalliutigineqarnerisa suliallu qanoq inerreqarnerisa agguataarnerqarnerat ataani naatsorsuinnermi takutinneqarpoq.

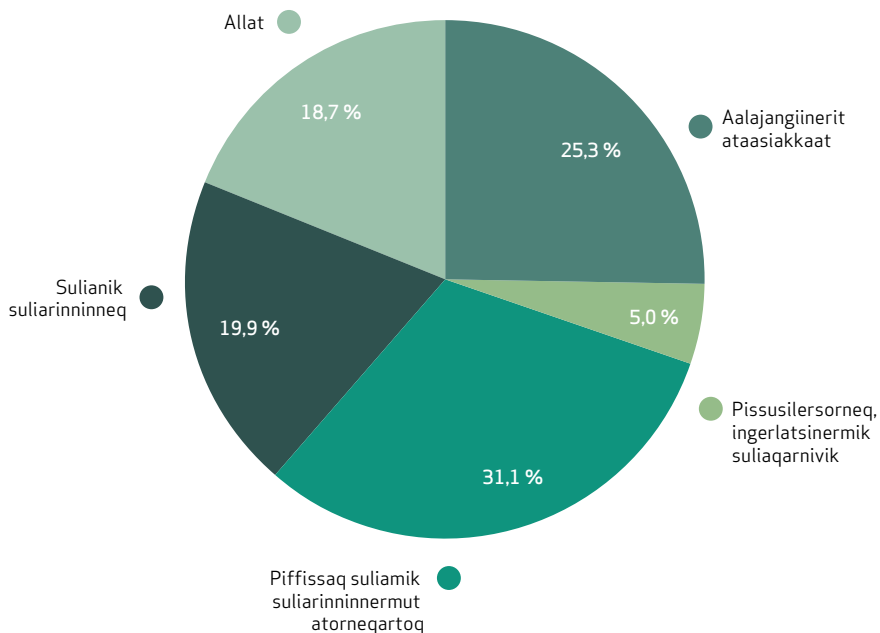
Kikkut naammagittaalliutigineqarpat	Aalajangii-nerit ataa-siakkaat	Pissusiler-sorneq, ingerlatsinermik suliagarnivik	Piffissaq suliarninnermut atornerqartoq	Sulianik suliarninneq	Allat
Avannaata Kommunia	5	1	13	6	4
Kommune Kujalleq	8	2	6	6	1
Kommuneqarfik Sermersooq	16	3	24	12	8
Kommune Qeqertalik	3		6	7	4
Qeqqata Kommunia	1	1	11	3	3

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia				1	
Aningaasaqarnermut Naliigiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik	2				
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	3			1	
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik		1			1
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1				
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut Nukissiuutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	1		1		
Oqartussaasut allat il.il. Ombudsmandip pisinnaaitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut	3	1	1		4
Biskoppip Allaffia/Biskoppeqarfik	1				1
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik				1	1
INI A/S	2		3		3
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat	1				
Akilerarusiinernik Aalajangiisartut	1				
Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik	6		3	4	
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik			1	2	
Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik	1		2		
Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik	2		3	1	
Peqqinnissaqarfik, matumani Kal. Nunaanni napparsimmaviit il.il. eqqarsaatigalugit	2	3		1	2
Oqartussaasup suup naammagittaalliutigineqarnera paasiuminaappoq					3

Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip pisinnaati-taanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsut	2		1	3	10
---	---	--	---	---	----

**KATILLUGIT:**

Aalajangiinerit ataasiakkaat	61
Pissusilersorneq, ingerlatsinermik suliaqarnivik	12
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq	75
Sulianik suliarinninneq	48
Allat	45



### **Kukkunerit sumiginnaanerilluuniit annertunerusut**

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu, Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimit nalunaaruteqassaaq.

Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-kkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi 2022-mi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu tallimariarluni nalunaaruteqarpoq.

Nalunaarutit tallimat taakku oqartussaasunut ukununnga tunngasuupput:

- Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia (suliani sulisunut tunngasuni naammagittaalliornissamut periarfissaq)
- Avannaata Kommunia (Utoqqaat illuat Unganartog, immikkoortoq 6 takuuk)
- Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik (Ulloq unnuarlu negeroorut Ikinngut, immikkoortoq 6 takuuk)
- Kommuneqarfik Sermersooq (piffissaq Ombudsmandip saaffiginnissutaasa akineqarniarnerannut atorneqartoq)
- Qeqqata Kommunia (Oqaaseqaat 2022-4 pillugu immikkoortoq 3.4 takuuk)

### **Suliat Ombudsmandimut taartaasartup suliarisai**

Ombudsmandi 2022-mi suliami ataatsimi suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarani nalunaarpoq, taamaattumillu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata suliaq taanna Ombudsmandimut taartaasartumut, ukiumi nalunaarusiunneqartumi 2022-mi Folketingip Ombudsmandianut, suliarisassanngortillugu ingerlateqqillugu nassiup-paa.

Ombudsmandimut taartaasartup suliat katillugit marluk 2022-mi inerlugit suliarai.

